

Uherské Hradiště

Tříkrálová sbírka | Zrušení poplatků za psy | Modrotisk Antonie Dostákové

Obsah

Úvodník	2
Vánoce na náměstí	3
Vyšší příspěvek novorozencům	4
Obnovený kříž a kaplička	5
Co se chystá v roce 2020	6
Nabídka práce	7
Novinky v parkování	8
Hledání čistého paliva pro teplárnu	10
Tříkrálová sbírka	11
Rozhovor s Alenou Dostálkovou	12
Tradiční řemesla: Modrotisk	13
Rozhovor s Danielem Trubačem	14
Inzerce	15
Klub kultury	19
Knihovna BBB	20
Novinky Slováckého divadla	21
Program Slováckého muzea	22
Městská kina	23
DDM Šikula Akropolis	24
Toulky městem	25
Názory zastupitelů	26
Skanzen a park Rochus	27
Mařatická oskeruše	28
Naše příroda	29
T. J. Sokol Kronika	30
Sudoku Sport	31

Uherské Hradiště
Srdce Slovácka

Úvodník

„Prosíme, abyste vánoční stromečky nedávali do kontejnerů a nenechávali je ležet pod balkony. Odložte je ke sběrným místům na komunální odpad.“

Vážení čtenáři,

právě otevíráte první číslo městského magazínu v novém roce 2020, proto vám hned v úvodu přeji mnoho štěstí, zdraví a pohody. Doufám, že vám také letos budeme moci přinášet především pozitivní zprávy.

Každou domácnost jistě během Vánoc zpestřil vánoční stromeček. Po vánočních svátcích, zejména začátkem roku, se stromečky povalují různě po městě a je z nich značný nepořádek. Chtěl bych vás požádat, abyste je v žádném případě nedávali do kontejnerů na odpad, nenechávali ležet pod balkony, ale ponechali je položené u sběrných míst na komunální odpad. Podobně jako v předchozích letech bude jezdit služba, která stromečky posbírání.

Už jsme upozorňovali na to, že 1. ledna 2020 vstoupila v platnost nová odpadová vyhláška. Co z toho plyne pro vás občany? Například to, že poplatky za komunální odpady se ani letos nezvyšují! Dalším pozitivem je, že můžete do sběrných dvorů odevzdávat velkoobjemový komunální odpad bez omezení. Kromě nutnosti prokázat, že jste občanem města Uherské Hradiště, vás neváží žádné jiné povinnosti. Co se týká stavební sutě (zbytky stavebního materiálu například po rekonstrukcích v bytech), tu lze odevzdat rovněž po ověření občanství ve sběrném dvoře na Průmyslové ulici v limitu do 400 kilogramů bezúplatně.

Vyslyšeli jsme vaše žádosti, abychom nainstalovali samostatné sběrné nádoby určené přímo na kovy a v rámci dalšího zlepšování třídění odpadů město rozmístilo 15 šedých nádob na sběr kovového odpadu. Plechovky od nápojů však můžete i dál vhadzovat do žlutých kontejnerů společně s plasty.

V oblasti životního prostředí se chce město v roce 2020 zabývat mimo jiné realizací protierozivních opatření, které zlepší situaci se zadržováním vláhy případně nadměrných srážek v Uherském Hradišti a přilehlých částech. Letos budeme postupně taková opatření zavádět v Mařaticích, kde chceme na parcele, která se táhne od sídliště Východ (ulice Konečná) až po meliorační příkop nad východním cípem místní části Sady vysadit stromy a keře a celou parcelu osít vhodnou směsí travin a bylin. Slibujeme si od toho zejména zvýšení schopnosti zadržování vody v krajině, snížení eroze zemědělské půdy, ale i vytvoření podmínek pro výskyt široké škály živočichů a rozčlenění krajiny.

O některých dalších plánech, které má město pro tento rok, se dočtete uvnitř čísla.

Tak šťastný nový rok!

Ing. Čestmír Bouda, místopředseda

Novoroční blahopřání

Vážení spoluobčané,

nechce se ani věřit, že to je už rok, kdy jsme vám zde ve Zpravodaji přáli hodně štěstí a zdraví do roku 2019. I ten už je za námi a my doufáme, že byl pro vás rokem, na který budete vzpomínat rádi. Stejně tak si přejeme, abychom na otázky, co nás čeká v novém roce 2020, dostali v průběhu následujících 12 měsíců jen samé příznivé odpovědi.

Věříme, že podobně jako městu se i vám, jeho občanům, v minulém roce mnoho věcí vydařilo. Město a jeho obyvatelé jsou v našich očích jeden celek, partneři a přátelé. A proto stojí za to, abychom se všichni snažili věci, které nefungují nebo nejsou dokonalé, vylepšit a napravit. Není to lehké, ale když to vyjde, pak je v našem krásném městě Uherském Hradišti přece jen ještě o poznání lépe.

Do nového roku vám přejeme dostatek sil, odvahy i trpělivosti, abyste se dokázali vypořádat se všemi životními výzvami. Kde můžeme, pomůžeme vám i my a totéž si troufáme říci o všech, kdo se podílejí na spolurozhodování ve všech orgánech města či na chodu městského úřadu.

Přejeme vám, aby nastávající rok 2020 byl pro vás plný osobních i pracovních úspěchů a abyste jej prožili ve zdraví a v pohodě. A také, abyste ve vašich rodinách či v kruhu svých přátel a blízkých našli vždy klid, odpočinek a zázemí a samozřejmě to nejdůležitější: oporu, pochopení a lásku svých blízkých.

*Starosta a místostarostové města
Uherské Hradiště*

Vánoční atmosféra ovládla Uherské Hradiště

Adventní atmosféra v Uherském Hradišti zavládla už 29. listopadu, kdy byl slavnostně rozsvícen vánoční strom na Masarykově náměstí. Videomapping na fasádě kostela připomněl hodnoty, které symbolizují jednotlivé svíce na adventním věnci. Naděje, víra, pokoj a láska. Byla také promítnuta více než stovka obrázků dětí z našich mateřských, základních a uměleckých škol. Rozsvěcení stromečku uvedlo trio

ZUšky skladbou z opery Louskáček. Při akci provazochodce Dannyho Menšíka se tajil dech. Hradištský vánoční strom se jmenuje Jedlička Jehlička. Jméno mu vymyslela devítiletá Dorotka.

Adventní jarmark opět nabídl desítky stánků s nejrůznějšími dobrotami a zbožím od lidových výrobců. Novinkou byly vratné kelímky a hrnečky, které přispěly k omezení plastového odpadu.

- PS -

Město ruší poplatky za psy

Po 1. lednu 2020 lidé za své psy nezaplatí ani korunu. V prosinci o tom rozhodli zastupitelé města, když novou vyhláškou zrušili původní obecně závaznou vyhlášku o místním poplatku ze psů. Ve městě je aktuálně registrováno asi 1300 psů, jejichž majitelé platí od 150 do 1100 korun za jednoho psa. - JP -

Spouští se Portál občana

V roce 2020 čeká občany Uherského Hradiště novinka – možnost elektronické komunikace prostřednictvím Portálu občana. Lidé tak mohou řešit konkrétní životní situace prostřednictvím elektronických formulářů nebo platit prostřednictvím platební brány bez nutnosti osobní návštěvy úřadu. Po registraci a ověření na úřadě získáte přístupové údaje na Portál a vytvoří se vám přístup k účtu.

- JP -

Krátce z města

Nově narození Hradišťáci dostanou od města pět tisíc korun

V závěru loňského roku odsouhlasila Rada města nová pravidla upravující výši finančního daru pro narozené dítě. Částka se zvyšuje z 1 tisíce korun na 5 tisíc. Také prvního občánka města narozeného v daném roce čeká vyšší

částka než dříve. Zatímco dosud dostalo první dítě roku s trvalým bydlištěm v Uherském Hradišti 10 tisíc korun, nyní se částka o 5 tisíc korun zvýší. Nárok na finanční dar 5 tisíc korun má každé dítě, které se narodilo od 1. ledna 2020 a které má ode dne narození trvalý pobyt v Uherském Hradišti a současně alespoň jeden z jeho zákonných zástupců má v době podání žádosti nepřetržitý trvalý pobyt v Uherském Hradišti nejméně 1 rok. Za trvalý pobyt se nepovažuje úřední adresa, tedy bydliště takzvané na úřadě. O dar je nutné požádat, formulář je dostupný na webu města. V době podání žádosti nesmí být žadatel dlužníkem města, což doloží potvrzením o bezdlužnosti vydaným právním odborem Městského úřadu Uherské Hradiště. -JP-

V Uherském Hradišti se po letech mění jízdné v MHD

K úpravě cen jízdného na linkách MHD přikročil koncem roku 2019 uherskohradištský autobusový dopravce ČSAD BUS, a.s. Výše tarifů se zvýšila u jednotlivé jízdy o 20 procent a u časových jízdenek o 30 procent. Za jednotlivé jízdné tady nyní lidé zaplatí o 2 koruny více než dosud. Na linkách provozovaných Zlínským krajem (1, 2, 4, 6) i na linkách provozovaných městem (3, 5, 7, 8) je jednotlivé jízdné 12 korun, přešupní jízdenka stojí 18 korun. Poloviční jízdné šest korun zaplatí na městských linkách děti a mládež od 6 do 15 let. Na krajských linkách se na ně vztahuje státní sleva (až do 26 let) a zaplatí zde 3 koruny, podobně jako senioři ve věku 65 až 70 let (na městských linkách pro ně tato sleva neplatí). Na městských linkách nepocítí žádnou změnu senioři nad 70 let, děti do 6 let a osoby ZTP, dopravu mají stále zdarma. -JP-

Nominujte lidové tvůrce na Cenu Vladimíra Boučka

Podobně jako každý rok i letos bude město Uherské Hradiště udělovat významným lidovým výrobcům Cenu Vladimíra Boučka pro zachování a rozvoj lidové umělecké výroby. Cena může být udělena osobám, které udržují a zachovávají při své činnosti znalosti a dovednosti nutné pro provozování tradičních lidových řemesel a které výsledky své činnosti prezentují na veřejnosti při konání jarmarků lidových uměleckých řemesel v Uherském Hradišti, při akcích pořádaných Slováckým muzeem a při jiných podobně zaměřených akcích na území města. Návrhy na udělení ceny mohou předkládat zástupci z řad odborné i laické veřejnosti. Návrhy je třeba zaslat nebo podat písemnou formou na adresu Městský úřad Uherské Hradiště, odbor kultury, školství a sportu, Protzkarova 33, 686 01 Uherské Hradiště, a to nejpozději do 20. února 2020. Statut Ceny Vladimíra Boučka a formulář Návrhu na udělení Ceny Vladimíra Boučka jsou na webových stránkách města. -JP-

Zastupitelstvo schválilo rozpočet na rok 2020

Jedním z hlavních bodů posledního zasedání zastupitelstva v roce 2019 bylo schválení rozpočtu města. Rozpočet pro rok 2020 má tyto parametry: příjmy celkem 686,2 milionu korun, výdaje 809,1 milionu a výsledek hospodaření -122,9 milionu korun. Ztrátu z hospodaření město pokryje přebytkem z vlastních zdrojů vytvořených v předcházejícím období. -JP-

Město dokončí regeneraci sídliště Na Rybníku

První část projektu regenerace sídliště Na Rybníku město uskutečnilo v letech 2014 až 2015. Akce tehdy nezahrnula území celého sídliště, stranou zůstala lokalita v okolí mateřské školky a podél ulice 28. října. V rámci druhé části regenerace, plánované na letošní rok, dokončí město celý revitalizační proces, který povede ke zlepšení kvality bydlení, a tím i života obyvatel této části Uherského Hradiště. Úpravy zahrnují rekonstrukci místní komunikace, parkovací plochy a chodníků podél ulic 1. máje a 28. října, komunikace u mateřské školky a před domem číslo 976 až 978. Součástí úprav jsou i sadové úpravy, instalace mobiliáře a veřejného osvětlení. Celkové náklady na realizaci projektu dosahují 15,3 milionu korun. Pro financování akce se bude město ucházet o šestimilionovou dotaci Státního fondu rozvoje bydlení. -JP-

Bruslení na nádvoří pokračuje

I když venku nemrzne, na umělém kluzišti na Kolejním nádvoří si můžete zajezdit. Otevírací doba je pondělí až sobota od 9 do 18 hodin, neděle od 9 do 16 hodin. Vstupné: 20 korun na osobu pro veřejnost, 400 korun na hodinu jako exkluzivní pronájem celé plochy. Ve všední dny do 14 hodin je kluziště vyhrazeno zdarma školám a školkám. -PS-

Krátce z města

Obnovený kříž u kostela Zvěstování Panny Marie

V plné kráse se v listopadu objevil kříž pocházející z devatenáctého století, který stojí poblíž vstupu do kostela Zvěstování Panny Marie. V minulosti byl zásahem vandalů litinový kříž odlomen od pískovcové základny a zůstalo z něj jen torzo. Dílo patří do souboru památek františkánského kláštera, jehož majiteli jsou Bratři františkáni v Uherském Hradišti. Restaurování provedl

MgA. Tomáš Martinák. Práce spočívaly v očištění a doplnění pískovcové soklové architektury a obnově torza litinového prvku včetně zlacení těla Krista, svatozáře, hada obtočeného u paty kříže a nápisu INRI. Celkové náklady na obnovu dosáhly částky téměř 150 tisíc korun, valnou část (120 tisíc) pokryla dotace z Programu regenerace Ministerstva kultury. -JP-

Opravená kaplička už má i požehnání

Komorní slavnost žehnání opravené kapličky se v prosinci konala poblíž mařatického hřbitova. Během léta loňského roku se drobná barokní památka vyloupila po letech do své původní krásy. Město památku pod dvěma monumentálními stromy, kaštanem a lípou, získalo do svého majetku na začátku roku 2018. Přestože o ni původní majitelé pečovali, zásadní obnova této kulturní památky z druhé poloviny 18. století byla nad jejich síly.

Obnovy se ujala stavební společnost Stavspektrum. Kromě odstranění poškozených omítek a jejich nového natažení bylo třeba náročně modelovat profilované římsy. Nově musel být vložen rám do výklenku, protože původní byl zcela dožilý, řešeno bylo také celkové odvlhčení objektu a oprava sošky Panny Marie. Požehnání se kaplička dočkala z rukou děkana P. Josefa Říhy z Římskokatolické farnosti Uherské Hradiště. -JP-

Výstava Písnička očima dětí na pomoc Michalce

Děti z mateřinek z Uherskohradištska a okolí i letos pomáhají pomocí prodejní výstavy svých výtvarných prací v podkroví Reduty. Tentokrát nese název Písnička očima dětí a výtěžek z prodeje obrázků má podpořit malou Michalku z Blatnice pod Svatým Antonínkem. Několikátým rokem pořádá výstavu MŠ Uherské Hradiště, z iniciativy p. učitelky Aleny Vrtařové z MŠ s křesťanskou výchovou. Výstavu zahájili ve středu 4. prosince svým úžasným hereckým vystoupením, pásmem z písniček z pohádek, předškoláci z MŠ Komenského pod vedením pedagožky Veroniky Němečkové. Kupte si obrázek a pomozte malé Michalce zakoupit cvičící motoped, který potřebuje pro svou léčbu.

Kontakt: Petra Baroňová, Expozice dějin města, tel. 572 430 427, 605 221 504, prohlídky: Městské informační centrum: pondělí až pátek 9.00–16.00, víkend po domluvě. -MM-

Foto: Adéla Němcová, KKUH

Co se podařilo a co se chystá

Co se podařilo v loňském roce a co nás čeká v tom, který právě začal? Otázka zní jednoduše, ale při objemu investičních akcí, které město každoročně zahajuje, to už tak jednoduché není. Každý má své priority jinde. Zatímco jeden by si přál víc opravených chodníků, jiný horuje pro výstavbu dětských hřišť, další zase pro lepší prostředí ve školách.

Pojďme se podívat, co z toho město udělalo vloni a co nás čeká letos.

Největší objem peněz v uplynulých 12 měsících spolky závěrečně dvě etapy rekonstrukce vnitřních prostor Základní školy UNESCO. 29 milionů korun přineslo nejstarší uherskohradištské základní škole vylepšené vnitřní prostředí, zejména co se týká hygienického zázemí. Modernizace za více než 12 milionů korun se uskutečnila také ve školách v Jarošově, na Větrné a v Mařaticích. I mateřská škola v Sadech se dočkala zásadní rekonstrukce, která si vyžádala přes 17 milionů korun.

Město dokončilo druhou etapu regenerace sídliště 28. října. Stavební práce za 16,4 milionů spočívaly zejména v revitalizaci prostranství mezi panelovými domy a v rekonstrukci uličního prostoru. Modernizací prošel i původní dětský koutek.

Opravené hřiště na sídlišti 28. října.

Foto: Město Uherské Hradiště

Pozornost byla věnována rovněž modernizaci dalších dětských hřišť, kam směřovalo více než 4 miliony korun. Týkala se hřišť ve Věskách, Sadech nebo v Mařaticích před Základní školou Větrná, kde vzniklo moderní multifunkční hřiště pro děti školního věku.

Další mimořádně sledovanou kapitolou je parkování. Také zde se město vloni posunulo kupředu, když za více než 20 milionů korun dokončilo výstavbu

takřka dvou stovek parkovacích míst napříč sídlištěm Štěpnice.

Další nárůst individuální automobilové dopravy ve městě je ovšem v delším časovém výhledu neudržitelný, proto věnuje město pozornost také veřejné dopravě. Na podzim začala výstavba dalších zastávek MHD. Nové obousměrné autobusové zastávky ve Staré Tenici přijdou město na 2,6 milionu korun, a umožní tak místním lepší dostupnost veřejné dopravy. - JP -

Připravované investice: Co plánujeme na rok 2020?

Co se v Uherském Hradišti chystá v roce 2020? Nejprve je dobré vzpomenout investiční akce z loňského roku, které budou letos dokončeny. Tou největší je rekonstrukce sportovního areálu na sídlišti Mojmir, která začala v listopadu. „Za 33,5 milionu zde vznikne velké moderní sportoviště pro neširší využití. Ale dokončíme také rozsáhlou rekonstrukci ulic Příkrá a Radovy v Míkovcích nebo rekonstrukci bytového domu č. p. 395 na Svatojiřském nábřeží,“ podotýká místostarosta Jaroslav Zatloukal.

Jaké investiční akce zahájíte letos?

Je potřeba obnovit zateplení bytových domů 879 a 880 na třídě Maršála Malinovského, které je v havarijním stavu. Náklady budou asi 20 milionů korun.

Čeká nás rekonstrukce ulice Za Kovárnou v Sadech, což zahrnuje opravy komunikace, veřejného osvětlení a prodloužení inženýrských sítí. Náklady budou zhruba 9,5 milionu. Další etapy revitalizace by se mělo dočkat sídliště Na Rybníku, kde bychom chtěli pokračovat v rekonstrukci komunikací na ulici 28. října po ulici 1. máje. S tím je spojena

úprava stávajících ploch pro parkování, rekonstrukce veřejného osvětlení, optimalizace míst pro komunální odpad a dále i rekonstrukce komunikace kolem Mateřské školy Na Rybníku. To vše s náklady 15,5 milionů korun.

Jak daleko jste se slibovanými autobusovými zastávkami?

Pokračovat chceme na třídě Maršála Malinovského výstavbou zastávky u Smetanových sadů. Nezdá se to, ale výstavba zastávek je neobyčejně projekčně složitá, proto budeme pokračovat v projekční přípravě zastávek na ulici Sokolovské, Svatojiřském nábřeží a v Rybárnách a co možná nejdříve bychom je chtěli ze situačních plánů dostat na skutečná místa.

Které školy se letos dočkají modernizace?

Chystáme dokončení realizace posledního projektu modernizace učeben. A to na Základní škole Sportovní, což by si mělo vyžádat dalších asi 5,5 milionu korun.

Je realizace některých investic závislá na dotacích?

Pokud bychom byli úspěšní v žádostech o dotace, s největší pravděpodobností bychom se pustili do výstavby podzemních kontejnerů na tříděný odpad na Zelném trhu, Palackého náměstí, Obchodní ulici a na rozhraní Otakarovy ulice

a Mariánského náměstí či do rekonstrukce dvou nepropustných parkovacích ploch ve Štěpnicích. Budeme žádat také o dotaci na výstavbu skateparku v nové lokalitě v areálu Aquaparku. Co se týká sportovišť, chtěli bychom zrekonstruovat hygienická zařízení ve východní tribuně atletického stadionu. Současně pracujeme na dokončení projektových dokumentací rekonstrukce chodníku v ulici Solná cesta, rekonstrukce komunikace Za Humny v Jarošově, ulice Boženy Němcové, komunikace na ulici Jana Lucemburského, cyklotrasy Mojmír od železničního mostu až po ulici J. E. Purkyně či ulice Stonky. -JP-

Uskuteční se opravy chodníků, dětských hřišť i rozšíření záhonů

Celou řadu investic má v letošním roce v plánu také odbor správy majetku města.

O prioritách se zmínil místostarosta Čestmír Bouda. „Některé věci jsou zatím pouhé návrhy, ale rádi bychom z nich vytěžili maximum. Co chceme určitě v tomto roce udělat, je vymezení a založení ploch s lučním porostem a rozšíření květinových záhonů na veřejných prostranstvích. Budeme řešit také problematiku spodních vod na pohřebištích v Mařaticích a Sadech a úpravu zdroje vody na zalévání na hřbitově v Mařaticích,“ vysvětluje Čestmír Bouda.

herním prvkem pro děti školního věku, který by měl nahradit současné dětské hřiště s několika drobnými herními prvky. Revitalizaci či „přebudování“ hřiště plánujeme také v ulici Na Hraničkách, vznik nového hřiště pak v ulici Pastýrna. Zvláštní pozornost je věnována hřišti v ulici Revoluční za mateřskou školou soustřeďující handicapované děti. Nové herní prvky bychom rádi způsobili i dětem se zdravotním omezením. Pokračovat by měla také postupná úprava dětských hřišť ve vnitroblocích na sídlišti Východ.

A kde budou letos opravené komunikace a chodníky?

Máme v plánu opravit další z přístupových chodníků k bytovým domům na ulici Svatováclavská. Po rekonstrukci veřejného osvětlení by mělo dojít také k postupné opravě chodníku na Větrné. V návaznosti na rekonstrukci ulice Boženy Němcové předpokládáme i postupné opravy chodníků v ulici Šafaříkova. Druhá etapa oprav by se měla uskutečnit Pod Lipkami a na Palackého náměstí. Velkoplošné opravy asfaltových povrchů se budou týkat části ulice Za Olšávkou, dalších betonových vozovek ve Štěpnicích, ale i havarijního stavu chodníků z litého asfaltu ve Smetanových sadech. -JP-

Budou nějaké novinky v oblasti odpadů?

Průběžně budeme pokračovat v rekonstrukcích a optimalizaci kontejnerových stání, na stole je příprava nového systému sběru tříděného odpadu „door to door“, což je třídění odpadů přímo v domácnostech. Zároveň připravujeme evidenci odpadových nádob z důvodu zpřesnění vykazovaného množství provedených svozů a likvidovaného komunálního odpadu.

Která dětská hřiště letos opravíte?

Projekt rozsáhlé rekonstrukce sportoviště u Základní školy Za Alejí bychom rádi doplnili novým multifunkčním

Nabídka práce

Město Uherské Hradiště
vyhlašuje výběrové řízení na funkci

VEDOUcí KONTROLNĚ-SPRÁVNÍHO ODDĚLENÍ ŽIVNOSTENSKÉHO ODBORU

Městského úřadu Uherské Hradiště
**Uzávěrka přihlášek
je 16. ledna ve 12.00.**

REFERENT/KA ODBORU STAVEBNÍHO ÚŘADU A ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

přestupkové a vyvlastňovací řízení,
právní poradenství na úseku
činnosti odboru
**Uzávěrka přihlášek
je 17. ledna do 12.00.**

REFERENT/KA ODBORU INVESTIC MĚSTSKÉHO ÚŘADU UHERSKÉ HRADIŠTĚ (oddělení přípravy a realizace staveb) **Uzávěrka přihlášek je 31. ledna do 12.00.**

Podrobnosti a podmínky k zařazení do
výběrového řízení získáte na webových
stránkách města www.mesto-uh.cz,
na úřední desce města Uherské
Hradiště, Masarykovo nám. 19
a na telefonu 572 525 301.

Město Uherské Hradiště
hledá

PRACOVNICE, PRACOVNÍKY NA ÚKLID KANCELÁŘSKÝCH PROSTOR

Jedná se o úklidové práce na tři hodiny
denně, úklid se provádí po ukončení
pracovní doby úřadu. Uvedené práce
budou vykonávány na základě uzavření
pracovní smlouvy (denní úklid)
nebo na základě uzavření dohody
o pracovní činnosti (občasný zástup),
odměna 100 Kč/hodina.

Bližší informace
na telefonním čísle 572 525 127.

Test chytrého parkování

Specialisté vyzkoušeli na parkovištích nové technologie

Testování nových technologií pro parkování včetně průzkumu parkování se od května do září loňského roku uskutečnilo v Uherském Hradišti. Odborníci k tomu využili videodetekční kamery i vozovkové detektory. Město k testování poskytlo své prostory, na oplátku má v ruce cenné údaje o parkování i koncept záchytných parkovišť.

Hlavním přínosem pro město je především seznámení se s aktuálními trendy v oblasti parkování a technologiemi vhodnými k nasazení pro řešení dopravy v klidu. „To, že pilotní projekt proběhl právě u nás, vnímáme jako klad a jako jednu z možností, jakými cestami se v budoucnu můžeme vydat. Otázka parkování je pro Hradiště, podobně jako pro jiná města, jedním ze stěžejních problémů,“ zhodnotil místostarosta Jaroslav Zatloukal.

Z dopravního průzkumu město získalo cenná data o parkování, která by jinak muselo objednávat nebo zajišťovat vlastními silami a z vlastního rozpočtu. K dispozici má také zpracovaný koncept systému záchytných parkovišť, který by mohl zlepšit situaci v centru. „Za velmi užitečné se dají považovat například detailní informace o obsazenosti parkovišť,“ konstatoval Zatloukal.

K testování bylo využito celkem pět lokalit v centru města, kde řešitelé instalovali vlastní technologie pro sledování obsazenosti parkoviště. Jednalo se o parkoviště Stojanova poblíž vlakového nádraží, Palackého náměstí u hotelu Grand, Palackého náměstí směrem k autobusovému terminálu, ulice Nádražní a Komenského náměstí u ZŠ UNESCO. Dále byla do projektu zahrnuta čtyři parkoviště s vjezdovými a výjezdovými závory, u nichž byla použita již dostupná data z webu města. Šlo o parkoviště u vlakového nádraží ČD Jih, ČD Sever, záchytné parkoviště Na Stavidle a parkoviště u OD Centrum vedle autobusového terminálu.

Provoz neroste, přesto aut na parkovištích přibývá

Na pěti zmíněných parkovištích byly instalovány detekční systémy využívající videodetekce a vozovkových detektorů, takzvaných „puků“. Videodetekce je způsob analýzy obrazu, pomocí které lze z videozáznamu zjistit přítomnost vozidla a přečíst jeho registrační značku. Vozovkové detektory pracují na principu měření magnetického pole a umožňují zjistit, zda na daném parkovacím místě stojí vozidlo, případně je lze použít i na detekci průjezdu.

Testovány nebyly pouze systémy pro sběr dat a jejich spolehlivost v městském provozu, ale také využití těchto dat v rámci inteligentního managementu parkování, jehož součástí je i webová aplikace. Ta pak může například poskytnout řidičům přes navigace on-line informace o dostupnosti volných parkovacích míst na konkrétních parkovištích ve městě, vyhledat nejbližší volná parkovací místa u určitého cíle, ale také informovat o cenách parkovného. Případně je možné po zaparkování přes aplikaci přímo bezhotovostně uhradit parkovné.

Získaná data již město částečně zohlednilo v rámci připravované koncepce dopravy v centru města a zpracovávaného plánu udržitelné městské

mobility. Aktuální dopravní průzkumy v Uherském Hradišti nastiňují, že automobilový provoz na průjezdných úsecích komunikací nijak zásadně nenarůstá, přesto na parkovištích přibývá vozidel. „Regulace parkování s dalšími postupnými kroky se tedy jeví jako správný a do budoucna nezbytný krok k udržitelnosti statické dopravy ve městě,“ uzavřel místostarosta Zatloukal.

Projekt byl podpořen grantem Ministerstva průmyslu a obchodu v rámci programu Aplikace pod vedením společnosti ELTODO, a. s., ve spolupráci s CEDA Maps, a. s., CAMEA, spol. s r. o., a městem Uherské Hradiště. - JP -

Ceny za stání aut se mění

Nový rok 2020 přináší změny týkající se parkování v Uherském Hradišti. Bude upraveno zvýhodněné parkování za první půlhodinu, dojde ke změně u předplacených karet na záchytných parkovištích a sjednotí se pravidla pro rezidentní parkovací karty ve III. a IV. zóně. Benefit je připraven pro majitele elektromobilů.

Radnice změnami reaguje zejména na podněty od občanů k současnému nastavení regulace statické dopravy, od kterého se odvíjí také chování řidičů. Upravený ceník stání silničních motorových vozidel na místních komunikacích je v platnosti od 1. ledna 2020.

První z úprav reaguje na zneužívání sazby pro krátkodobé stání ve středu města, kdy řidiči během dne několikrát opakovaně v půlhodinových intervalech hradili korunový poplatek a přitom po dobu několika hodin blokovali parkovací místo v centru, které je určeno prioritně pro krátkodobé parkování.

Nově je možné zvýhodněnou sazbu 1 Kč za prvních 30 minut stání uplatnit pouze v I. parkovací zóně, tedy v samotném historickém jádru města. Ta se navíc ještě rozšířila o ulice Hradební a Františkánská. „Historické centrum města by nemělo fungovat jako parkoviště pro celodenní stání, naší snahou naopak bylo a je umožnit lidem, aby

sem přijeli, vyřídili si nutné záležitosti, například na poště či úřadech, a zase uvolnili místo pro další,“ vyjádřil se starosta Stanislav Blaha.

Další změna v ceníku řeší problematiku obsazenosti záchytných parkovišť se závorovým systémem ve III. parkovací zóně. „V tomto případě reagujeme na mnohé podněty od občanů. Často se totiž stávalo, že parkoviště hlásilo plnou obsazenost, přestože na něm byla volná kapacita. Šlo o místa řidičů, kteří si zakoupili parkovací kartu, ale z různých důvodů je neobsadili. Parkovací místa tak byla blokována i několik dní. Úpravou tedy dojde ke sjednocení pravidel, kdy stejně jako u ostatních předplacených karet mimo závorový systém nebude ani karta k závorovému systému spojena s rezervací parkovacího místa. Věřím, že tak řidiči lépe zvaží potřebu předplacené parkovací karty, která se jim při pravidelném celodenním parkování na záchytném parkovišti stále vyplatí,“ objasnil místostarosta Jaroslav Zatloukal.

Nově se tedy uvolní aktuálně nevyužitá kapacita pro ostatní řidiče bez předplacených karet. S tímto krokem zároveň dojde ke zvýšení ceny abonentní parkovací karty ve III. parkovací zóně ze stávajících 4 000 na 5 000 korun na rok, úměrně čemuž se navyšuje i cena čtvrtletní karty na 1 250 korun.

Nový ceník přinese také sjednocení ceny rezidentní parkovací karty ve III. a IV. (rezidentní) zóně. Občané s trvalým pobytem v těchto zónách, kteří vlastní vozidlo, tak budou mít nárok na parkovací kartu v místě svého bydliště pouze za manipulační poplatek ve výši 100 korun. I přes tuto zvýhodněnou sazbu je však nutné reagovat na rostoucí počet parkovaných vozidel u bytových domů. V zóně rezidentního stání bude stále občanům města umožněno požádat si o parkovací kartu pro více vozidel, ale sazba za kartu pro druhé a každé další vozidlo jednoho vlastníka se zvýší z 200 Kč na 500 korun.

V nové úpravě je řešeno také bezplatné parkování elektromobilů na všech zpoplatněných parkovištích mimo parkoviště se závorovým parkovacím systémem. „Řidiči elektromobilů od 1. ledna v Uherském Hradišti ušetří. Bude jim umožněno zaparkovat po celém městě bezplatně s výjimkou parkoviště se závorovým parkovacím systémem, kde to technicky nelze za přiměřených nákladů ošetřit. Současně jednáme o vzniku dobíjecích stanic hned na několika místech v centru města,“ uzavírá plánované změny v parkování místostarosta Jaroslav Zatloukal.

- JP -

Hledáme ideální palivo pro teplárnu

Už žádný prach, teplárna bude topit jinak než uhlím

Memorandum o spolupráci mezi městem a společností MVV Energie CZ, a. s., společníky teplárenské společnosti CTZ, a. s., schválili na sklonku roku 2019 zastupitelé města Uherské Hradiště. Společným cílem je zamezení prašnosti skládky uhlí v okolí uhelné teplárny v městské části Mařatice, snížení emisí z teplárny a spolupráce při řešení odpadového hospodářství v Uherském Hradišti.

Hlavním krokem bude přechod od využívání hnědého uhlí na jiné palivo či kombinaci paliv. Hnědé uhlí je příčinou prašnosti, jeho cena roste a zvyšuje se i cena takzvaných emisních povolenek, které jeho spalování dále zdražují. Přechod na jiné palivo by měl zajistit dlouhodobě stabilní ceny tepla a minimalizovat vliv teplárny na životní prostředí, včetně snížení emisí skleníkových plynů. „Město má v teplárenské společnosti CTZ vlastnický podíl ve výši 49 procent. Proto chceme, aby společnost CTZ při výběru nového paliva pro teplárnu zvažila i varianty, které budou v souladu s plánovanou koncepcí města o odpadovém hospodářství a měly by pozitivní vliv jak na stabilitu ceny tepla, tak na poplatky za odpad,“ vyjádřil se starosta města Stanislav Blaha.

V úvahu přicházejí tyto možnosti nebo jejich kombinace: náhrada kotlů na uhlí za moderní kogenerační jednotky na zemní plyn, které vyrábějí jak teplo, tak elektřinu, nebo spalování zemního plynu v kombinaci se spalováním směsného komunálního odpadu, případně vodárenských kalů (takzvané

zařízení na energetické využití odpadu – ZEVO), nebo výstavba stanice na výrobu bioplynu, kde by byl likvidován biologicky rozložitelný komunální odpad. Bioplyn by byl následně spalován opět se zemním plynem v kogeneračních jednotkách. Na základě memoranda bude nyní společnost CTZ společně s městem analyzovat jednotlivá technická řešení.

K čemu je memorandum potřeba a jaká řešení připadají v úvahu v souvislosti s mařatickou teplárnou, vysvětluje starosta Stanislav Blaha.

Proč bylo potřeba uzavírat memorandum? Neměla by být spolupráce obou společností v CTZ samozřejmá i bez něj?

Memorandum jsme uzavřeli z toho důvodu, aby bylo jasně řečeno a napsáno, jaký je náš společný cíl a že obě strany jsou do výběru nejvhodnější varianty ochotny investovat čas a peníze.

Kdo nakonec rozhodne, jaké palivo nahradí současné uhlí? Bude to společnost MVV nebo město? Co když se neshodnete?

Bude to společné rozhodnutí, které bude učiněno oběma společníky na valné hromadě společnosti CTZ, s. r. o. Výsledné řešení musí být výhodné pro všechny strany.

Bude se po modernizaci zvyšovat cena tepla?

Dnes nelze říci, jaká bude cena tepla za několik let, ale naším cílem je, aby

zvolená varianta změny paliva minimalizovala negativní dopad na ceny tepla.

Je jednou z možností výstavba zařízení na energetické využití odpadu, tedy malé spalovny, která z odpadu vyrábí teplo a elektřinu?

Ano, jedním z možných technologických řešení je využití zařízení na energetické využití odpadu, takzvaného ZEVO – pak by palivem byl již dále netříditelný komunální odpad ve spojení se zemním plynem. Využití komunálního odpadu jako palivo v teplárně je právě jednou z možností, jak ceny tepla stabilizovat.

Počítáte s tím, že mohou zazníť hlasy proti výstavbě spalovny, jak tomu bylo v některých jiných městech?

Je přirozené, že lidé mají ze spaloven obavy. Pokud by byla vybrána, a podotýkám, že jde jen o jednu z možných technologických variant, které budeme společně s MVV analyzovat, tak uděláme maximum, abychom tyto obavy rozptýlili. Nepostavíme tu nic, co by nebylo výhodné pro město a jeho obyvatele nebo co by mělo negativní vliv na životní prostředí.

Pokud by mělo být postaveno ZEVO, tak kde by stálo?

V současnosti bychom uvažovali o prostorách uhelného zdroje Mařatice.

Samotný odpad pro ZEVO by se skladoval kde? Občané budou mít obavy

Pomáháme potřebným

Tříkrálová sbírka je tu, do ulic opět vyrazí koledníci

z nárůstu zápachu, ekologické zátěže a případně i z neúměrného zatížení dopravy.

ZEVO je moderní technické zařízení a platí pro ně velmi přísná legislativa. Povoleny jsou zcela minimální hodnoty emisí do životního prostředí a celková zátěž z jeho provozu, ať již jakákoliv, musí být zanedbatelná. Připomínám, že naším primárním cílem je snížení emisí z teplárny, z čehož vyplývá, že neuděláme nic, co by s tím bylo v rozporu. ZEVO zvažujeme proto, abychom vyřešili likvidaci komunálního odpadu po zákazu skládkování a abychom za odpad platili co nejméně.

Která z možných variant se jeví jako nejlepší?

V tuto chvíli nelze říci, která varianta je nejlepší, proto budeme zpracovávat analýzu, o které mluvíme v memorandu. Zatím se vybudování kogeneračních jednotek a plynových kotlů jeví jako zajímavá varianta, která oproti současnému spalování uhlí šetří životní prostředí. Výhodnost ostatních variant musíme teprve spočítat.

Kdy by mělo padnout rozhodnutí, která varianta je nejlepší?

Nejpozději do dvou let společně s MVV rozhodneme.

Kdy by měla být investice dokončena?

Nejpozději do roku 2024 včetně.

Jaké náklady si výměna paliva zhruba vyžádá?

To nám řekne teprve analýza všech variant a jejich kombinací, ale předběžně by se investice mohla pohybovat do výše 300 milionů korun.

Bude se na této investici podílet i město?

Společníci se shodli, že přechod na nové palivo bude hradit společnost CTZ částečně z vlastních zdrojů a částečně z investičního úvěru. Město nebude investovat nic.

-JP-

Na začátku ledna opět vypukne tradiční Tříkrálová sbírka. I do ulic Uherského Hradiště se vypraví desítky skupinek koledníků. Při zahájení sbírky nebude chybět tříkrálový průvod městem na koních a letos i s velbloudem.

Průvod bude slavnostně zahájen ve 13.15 na Mariánském náměstí a končí v 15 hodin před uherskohradištskou farou. Tříkrálové koledování bude pak probíhat v jednotlivých farnostech a částech města od 2. do 14. ledna.

„Osobně již od roku 2000 chodím jako jeden z vedoucích skupinek v části Sady. Začátky byly všelijaké, nejdříve jsme chodili s kolegou po Sadech sami dva. Někteří lidé přispěli, jiní nám zabouchli dveře před nosem. Za ta léta se samotná

Tříkrálová sbírka posunula do jiné roviny. Lidé si zvykli na její konání, ochotně přispívají do kasiček. Nyní chodí v Sadech pravidelně minimálně pět skupinek. I děti mají zájem chodit ve skupinkách a dělat krále s nápisem na korunce K, M, B a zpívat koledy. Koledníci chodí dům od domu, koledují a značí dveře domů symbolickým K+M+B. Každá skupinka přináší do domu radost a hezkou atmosféru. Pevně věřím, že i v roce 2020 se nám podaří vybrat slušný obnos,“ říká místostarosta Čestmír Bouda.

Výtěžek Tříkrálové sbírky je určen na pomoc nemocným, handicapovaným, seniorům, matkám s dětmi v tísní a jiným potřebným skupinám lidí.

- PS -

Modrobílý svět Antonie Dostádkové

Výstava Modrobílý svět, kterou až do 16. února hostí Slovákcké muzeum, dýchne na člověka okouzlejícím dojmem. Kombinace modré a bílé evokuje zimní atmosféru, lidové a přírodní motivy odkazují k romantice dětství na slovácké dědině.

Za tím vším se ukrývá obrovský kus práce, řemesla i výtvarného umu. Autorka Antonie Dostádková je jemná a skromná dáma. Právě ona ale patří k těm, co se zasloužili o to, že je pozoruhodná technika modrotisku je stále živá. Díky tomu získala v roce 2019 Cenu Vladimíra Boučka, čestné uznání za významný přínos v oblasti výtvarných dovedností inspirovaných tradičními textilními technikami a práci s modrotiskem. „Ocenění mě překvapilo a trochu zaskočilo. Ale říkám si, že jsem snad trošičku přispěla k tomu, že tato technika ještě žije. Moc mi záleží na tom, aby modrotisk nezanikl. Je to vzácné a obdivuhodné řemeslo,“ říká Antonie Dostádková.

Dominantou výstavy ve Slovákckém muzeu je betlém. „Byl to můj sen. Když jsem dostala nabídku udělat výstavu v tomto vánočním čase, jako první mě napadlo, že ústředním tématem bude zvěstování a narození. Tento betlém tak vznikl přímo pro výstavu ve Slovákckém muzeu,“ říká umělkyně. Již dříve pro expozici ve Strážnici vznikl další dominantní cyklus výstavy zachycující koloběh ročních období v přírodě.

Pro tvorbu Antonie Dostádkové je typická hravost. To je do velké míry dané i dlouholetou prací s dětmi. Inspirují ji témata vycházející z lidové kultury, příroda i osobní vzpomínky z dětství. „Na výstavě si najdou to své starší lidé, kteří mají rádi tradičnější motivy, ale moc jsem si přála, aby tu bylo něco i pro děti. Vždyť jsem je celý život učila,“ podotýká autorka. A tak s pomocí Petry Tománkové ze Slovákckého muzea vznikl na výstavě hravý dětský koutek vycházející z modrotiskových motivů Antonie Dostádkové. Caparti se tu mohou povolat nebo si pohrát s polštářky ve tvaru zvířátek.

Technika modrotisku, to jsou vlastně dvě činnosti v sobě. Jednak barvení a pak vzorování. U vzorování jsou různé

Antonie Dostádková (vlevo) a ředitel Slovákckého muzea a místostarosta Ivo Frolec při zahájení výstavy.

Foto: Slovákcké muzeum

možnosti. Klasický modrotisk vzniká otiskáváním z dřevěných forem. „Vždy jsem tyto staré formy obdivovala, ale šla jsem jinou cestou a od určité doby jsem je vůbec nepoužívala. Krycí hmota pop se dá na látku nanášet i jinak. Injekční stříkačkou, štětcem nebo různými tiskátkami. Formy ze dřeva jsou nádherné, to je ten pravý modrotisk. Myslela jsem si, že jinak to nejde a kreslením se tradice znehodnocuje. Ale i odborníci říkají, že jestli má modrotisk přežít, tak potřebuje i jiné, nové podoby,“ vysvětluje Antonie Dostádková. Modrotisk se tak pro ni stal prostředkem volnějšího výtvarného vyjádření, nikoliv jen dekorativní technikou.

Stejně důležité jako vzorování je barvení. „Kdybyste neměli látky kde obarvit, je s modrotiskem konec. Je to hodně náročný proces. V minulosti existovala na Moravě řada dílen, ale všechny zanikly, zůstala jen dílna ve Strážnici

a Olešnici. Ve Strážnici jsou více přístupnější inovacím, což je zapotřebí, pokud chtějí přežít a rozvíjet se. Nesmí se bát nových věcí a zůstat jen u klasického tisku,“ říká autorka.

A jak se vlastně Antonie Dostádková dostala k této technice? „K textilu jsem měla vždycky vztah. Už od svých sedmnácti jsem si kupovala časopis Umění a řemesla, díky němu jsem se naučila třeba předtkalcovské techniky. Přímou s modrotiskem jsem se setkala v době, kdy jsem začala učit na Základní umělecké škole. Chodila jsem se žáky do dílen ÚLUVu, kde se kromě modrotisku dělala například keramika a byla tam i stolařská dílna. Seznámila jsem se s paní Arnoštovou Eberhardovou, která byla velice vstřícná a pomáhala nám. Přála jsem si dělat hlavně voskovou batikou, ale nějak jsem s ní nebyla spokojená. Modrotisk mě nakonec zaujal nejvíc,“ vzpomíná Antonie Dostádková.

- PS -

Antonie Dostádková a její modrotiskový betlém.

Foto: Pavel Stojar

Řemesla a rukodělná tvorba: Modrotisk

Uherské Hradiště bylo po staletí centrem řemeslné výroby v kraji. To dokládají i statuta vydaná pro řemeslníky v roce 1352, která se týkala především mlynářů, pekařů, tkalců, soukeníků a prodavačů sukna, krejčích, ševců a řezníků.

Tradice se přenášela z generace na generaci a mnohé z řemeslných dovedností se uchovalo do dnešních dnů. Díky generační návaznosti pracuje i v současnosti ve městě řada vynikajících tvůrců. Právě jim je určena cena Vladimíra Boučka za zachování a rozvoj lidové umělecké výroby, kterou město každoročně uděluje.

Řemesla se vztahem k Uherskému Hradišti i jejich významné nositele představíme v celoročním seriálu.

Hradištské výtvarnice

Zpráva o tom, že by v Uherském Hradišti existovala modrotiskařská dílna, se nedochovala, ale řemeslo je ve městě představováno a propagováno novým uměleckým způsobem – navrhováním modrotiskových motivů zkušenými výtvarnicemi a do začátku devadesátých let 20. století činností Ústředí lidové umělecké činnosti (ÚLUV).

První z výtvarnic byla Arnoštka Eberhardová, která pro ÚLUV začala pracovat od roku 1949 a věnovala se vzorování ubrusů, závěsů či experimentálních oděvních modelů. Od ní začala postupně přebírat zkušenosti Jana Kubínová. Dodnes se můžeme setkávat s jejími náměty v odívání, stolování, v oblasti dekoračních tkanin, módních doplňků i hraček. V ÚLUVu se poprvé s modrotiskem setkala i další z výrazných hradištských výtvarnic Antonie Dostálková. Její tvorba je spojena především s motivy inspirovanými přírodou, dětskou fantazií a lidovou kulturou.

Náročné řemeslo

Základem techniky modrotisku, neboli rezervážního tisku, je nanášení hmoty kryjící místo na plátně, jež nemá být zbarveno.

Překrytí míst na textilií a vytvoření vzoru je možné získat dvojím způsobem. Z lidového prostředí známe neobyčejně pracnou techniku vzorování,

Arnoštka Eberhardová, oceněná v roce 2010 čestným uznáním za přínos a popularizaci tradiční lidové kultury.
Foto: archiv Slovákckého muzea

takzvané vyvazování. Princip spočíval v sešití, svázání či vevázání drobných předmětů do tkaniny. Vznikly tak zajímavé vzory objevující se na zástěrách a sukních.

Druhým nejrozšířenějším způsobem je nanášení krycí hmoty pomocí dřevěných forem. Jimi se nanáší na plátno rezervážní hmota, takzvaný pop (pap).

Plátno je pak zavěšeno na kruhové či čtvercové rámy, které se za studena spouští do nádrže naplněné barvicím roztokem. Když se textilie vytáhne na vzduch, je vyvolán chemický proces oxidace. Počet namočení látky do barvicí lázně ovlivní sytost barvy, složením rezervážní hmoty lze zase docílit různých zbarvení motivů. Proces je velmi složitý, proto je modrotiskařské řemeslo považováno za velmi pracné, specifické a zcela výjimečné.

Vznik a rozšíření techniky

Modrotisk je jednou z nejstarších technologií barvení látky. Má své kořeny již ve druhém tisíciletí před naším letopočtem v Číně. Již tenkrát se začalo používat k barvení textilií modré barvivo

indigo získávané z rostliny indigovníku pravého (indigofera tinctoria). Evropské barvířství se vyvíjelo do značné míry samostatně. Látky byly barveny přírodními prostředky, modrá barva se získávala z borytu barvířského (isatis tinctoria). Z Holandska, kde se již tiskly vzory na bavlněné plátno dřevěnými formami, se znalost postupně rozšířila do dalších zemí.

Modrotiskařská práce byla postupně koncem 19. století usnadněna objevem

syntetického indiga a právě v této době dosáhl modrotisk největšího rozkvětu a stal se oblíbeným v širokých lidových vrstvách. Z městských barvíren

byla technologie postupně přejata do lidového prostředí. Stejně tak i vzory, které byly dány dřevěnými formami vyráběnými městskými řemeslníky, byly ovlivněny dobovou módou.

Na Moravě modrotisk v lidovém prostředí zdomácněl. Výroba se soustředovala do menších dílen. Nejdéle se udržel na Valašsku a Českomoravské vrchovině. Na Slovácku byl v porovnání s Valašskem dříve nahrazován továrními tkaninami. Uplatňoval se na ženských krojových zástěrách a sukních, šátčích se žlutými motivy či mužských zástěrách se specifickým slimákovým vzorem. V blízkém okolí pracovaly modrotiskové barvírny v Uherském Ostrohu, Strážnici, Veselí nad Moravou a Uherském Brodě. Dodnes z nich udržela modrotiskovou výrobu pouze strážnická dílna Arimo Františka Jocha.

Modrotisková tvorba byla v roce 2018 oceněna zápisem na Reprezentativní seznam nemateriálního kulturního dědictví lidstva UNESCO.

Gabriela Směřičková,
etnografka Slovákckého muzea

Jana Kubínová, Ryby

Stejní ptáčci brhlíci v Hradišti i Vatikánu

Rozhovor s Danielem Trubačem o tvorbě i vzpomínkách na hradištskou „umprumku“

Papež František a sochař Daniel Trubač při předání sochy na Národní pouti ve Vatikánu, 13. listopadu 2019.

Loňský rok byl kromě výročí sametové revoluce i 30. výročí svatořečení Anežky české. A posvátné místo všech křesťanů – baziliku sv. Petra ve Vatikánu, zdobí už pár týdnů socha Koruna svaté Anežky, která se zrodila na Uherkohradištsku. Jsou na ní tisíce lidských otisků prstů a osobně ji při Národní pouti do Vatikánu papeži Františkovi předal její autor, jeden z iniciátorů projektu, akademický sochař Daniel Ignác Trubač z Polešovic.

Povězte nám, jak vlastně celá myšlenka vznikla?

Tento projekt jsme dali dohromady s Františkem Ševečkou, který mě pozval na Národní pouť. Říkal jsem, že jedeme-li na pouť do Říma, tak musíme vzít Svatému otci dárek. Pak mě napadlo: dáme tam otisk, a František říká: „Co otisk,

tisíce otisků“. Ty, co se na sochu nevešly, jsme otiskli na ruční papíry, vložili a uzavřeli do sochy. Dílo zahrnuje jednak sochu Koruna sv. Anežky a také pamětní medaile. Za ně jsme díky příspěvkům dárců kromě sochy předali papeži i částku 1,2 milionu korun pro chudé.

Jaké jste měl pocity při cestě z Polešovic do Vatikánu?

Smíšené... Na objednávce od p. biskupa Vokála jsme měli napsáno: místo dodání Náměstí sv. Petra Řím. Pouť se konala od pondělí do středy a my jsme dostali instrukce, čekat i se sochou ve středu v 7 hodin ráno před Vatikánem na p. biskupa. Autem nás pak provedl přímo pod tribunu. Sochu jsme poskládali a tam ji vlastně poprvé pan biskup viděl. Vůbec jsem v tu chvíli nevěděl, co se bude dít.

Ale nakonec to dopadlo dobře...

Celou dobu přšelo. Papež pak povstal a šel dolů k lidem, v tu chvíli pan biskup vzal papeže k soše. Představil mě i projekt, já mu dal medaili sv. Anežky a on si ji vzal, což není vůbec běžné. Pozorně poslouchal, vnímal otisky lidí. Požehnal sochu a rozhodl, že bude v bazilice sv. Petra. To byl okamžik, který jsme ani nečekali. Vnímal jsem to jako zázrak. V tu chvíli, jak scházel k soše, slunce vyšlo z mraků a socha zazářila.

Kromě duchovní tematiky využíváte i přírodní motivy, přes dvacet let jsou vaše plastiky cenami pro ekologický festival Týká se to také Tebe. Rozlišujete nějak tuto a duchovní tvorbu?

To je věc pohledu. Třeba na plastice k připomenutí J. V. Staňka na Slovácké bůdě v Hradišti jsou stejní ptáčci brhlíci, jako na Koruně svaté Anežky. Na světě je spousta hromádek a každý může hledat, ve které chce. Zadání je pro mě způsobem, jak ve zkratce vystihnout symbol. Socha je pro mě vizuální básně. Události posledních dnů vnímám jako důkaz, že opravdu žijeme ve svobodě. Koruna sv. Anežky má totiž dvě roviny: figurativní a symbolickou a přijaty byly

obě. Nemůžeme říkat, že tomu lidé nerozumí, myslím si, že vnímají krásu, a člověk usiluje o to, ji zviditelnit.

Kde jste hledal pro Ceny Josefa Velka na TSTTT inspiraci?

Nehledal, to přicházelo. Mám nápadů plný šuplík, ze kterého vytahuju... Vždycky si paralelně vytvořím téma na příští rok. A ta přírodní témata, to je Šumava, odkud pocházím. V dětství jsem byl pořád v přírodě. Když mám téma zpracovávat, zalistuju v hlavě... Zážitky to jsou silné, když člověk ve čtyřech letech drží velkou žábu. Všichni živí tvorové mě tehdy zajímali. Později i tady v Hradišti v lokalitě od železnáku po Salašku jsem třeba sbíral housenky pestrokrídlce podražcového. Na štěrk jsem chodil na krtonožky. U tvorby cen mě bavilo, že mohly být tzv. jiné, měl jsem volnou ruku. Jediným pojítkem bylo sklíčko. Člověk si po nějakých fragmentech uskládá koncept a v jednu chvíli se objeví výsledný tvar. Mně se obvykle objeví tvar a pak postupně dosazuju detaily.

Kdybychom chtěli vidět vaši tvorbu, nemusíme chodit daleko?

Na Slovácké bůdě je tabulka, kde je zachycena hladina vody při povodni

Ceny pro mezinárodní fotografickou soutěž Fotografie pomezí / Fotografie pomezia pořádanou Klubem kultury a TNOS Trenčín z dílny D. Trubače.

v r. 1997, žába jako symbol zmaru a motýl vzkříšení – obnovy Slovácké budy, která byla v podstatě před demolicí. Především ale nově nosí velkou bronzovou pamětní desku – připomínku primáše Hradišťanu Jaroslava Václava Staňka. Na ní jsou vlastně stejní ptáčci – brhlíci, jako na Koruně svatě Anežky.

Jak se vám na plastice k připomenutí památky J. V. Staňka pracovalo?

K J. Staňkovi mám vztah přes jeho bratra. Učil nás na umprumce kreslit a je pro mě nosný pořad. Má s ním nádhernou příhodu z Palackého náměstí, kde měl atelier. Chodili jsme za čerty a ke konci večera přišli i za ním. Říkali jsme mu: „Jejda, to je žízeň, pane profesore,“ a on na to: „Děckaaa, vám to tak sluší, ale co já vám dám, nic tu nemám.“ Viděli jsme, že v regálu má nějaké flašky. Pobídl nás: „Tak mi ještě něco zazpívejte.“ A jak jsme tam tak stáli, viděli jsme na zemi dvě velké grafiky, úplně stejné. On totiž

dělal známky, jednu z mála prací, kterou za minulého režimu dostával. A na jednom z těch obrazů byl nápis 2 Kčs a na druhém 2 Ksč. „Pane profesore, co to je toto?“ ptali jsme se. „Děckaaa, to byl průšvih. Já jsem dostal po dlouhý době zakázku, dřel jsem se s tím a přišel jsem před komisi a oni na to: co to je? A po mém údivu mi to vysvětlili. Jo, děcka, já jsem se splet...“ (smích) Měl stejný hlas jako jeho bratr, gesta, výraz... Chvilími byl i cholerický, když někdo nesplnil úkol. Byl ale skvělý učitel, kreslíř a často se rozpovídal i o tom, jak tvoří své kreslené filmy. Mě ale především naučil se dívat...

Jaký má na vaši tvorbu vliv náš region?

Je tu tepleji a lidé tu jsou „od srdce“. Člověk celý život hledá prostor pro setkání, což je srdce, a tady mají lidé srdce otevřená. Je to propojené přes lidové tradice, zvyky, kořeny lidí.

Odchodem ze Šumavy jsem si tu vytvořil přátele a skrze ně poznávám i folklor. Jedno z mých témat jsou verbíři – pro mě takoví „moravští indiáni“, líbí se mi jejich způsob hledání a sebevyjádření. Můj záběr je velký a v nějakou chvíli se různé vlivy propojují. Na moji tvorbu má region vliv určitě, a to včetně vína. Víno má totiž jednu část v zemi – kořeny. S nimi natahuje chuť. Ty kořeny jsou ve tmě, druhá půlka vína je nad zemí a přijímá slunko a ostatní vlivy. Když lidé víno ochutnají, chutnají zároveň to, co víno vytáhlo ze země i přijalo ze slunce. A pak to lidé zase uvolní ven, své myšlenky a spojí se i s ostatními a vytváří zase další sdělení. To mě fascinuje.

Na co se můžeme od vás těšit?

V hlavě mám spoustu nápadů, skic na plastiky ve veřejném prostoru, tak uvidíme, co se v budoucnu podaří realizovat.

Markéta Macháčková

Inzerce

Církevní střední škola pedagogická a sociální Bojkovice

4letý maturitní obor:

Předškolní a mimoškolní pedagogika

Pedagogická praxe v mateřských školách, dětských domovech, školních družinách a střediscích volného času.

Dny otevřených dveří a „přijímačky na nečisto“

neboli příležitost vyzkoušet si výtvarné, hudební a řečové předpoklady ke studiu

- čtvrtek 9. 1. , 23. 1. 2020 9-14 hod. - „přijímačky na nečisto“
 - čtvrtek 6. 2. , 13. 2. , 20. 2. 2020 14-17 hod. - „přijímačky na nečisto“
- Přihlaste se na přijímačky na nečisto na info@cirkevka-bojkovice.cz

- www.cirkevka-bojkovice.cz
- info@cirkevka-bojkovice.cz
- +420 602 777 016
- Husova 537, 687 71 Bojkovice

Rádi si vybíráme jen to nejlepší.

PRESTO Půjčka

Každý může ušetřit s PRESTO Půjčkou. Úroková sazba jen 3,89 % p. a. je opravdu pro každého. Platí pro převedení úvěrů, půjčku na cokoliv, nebo půjčku na bydlení.

ÚROK 3,89% p. a. OPRAVDU PRO KAŽDÉHO

UniCredit Bank Expres v Uherském Hradišti, Palackého náměstí 175
tel.: 955 959 908 | www.unicreditbank.cz

Banka pro všechno, na čem záleží. | **UniCredit Bank Expres**

Reprezentativní příklad: Chci si půjčit 250 000 Kč. • Celková výše úvěru 251 500 Kč zahrnuje poplatek za poskytnutí úvěru ve výši 1 500 Kč. • Doba trvání úvěru 96 měsíců (při nesplnění podmínek řádného splácení). • Úroková sazba 10,78 % p. a. • Výše měsíční splátky 3 921 Kč. • Roční procentní sazba nákladů (RPSN) 11,50 % (při nesplnění podmínek řádného splácení). • Celková splatná částka 379 041 Kč. • Při řádném splácení bude odměna realizována formou předčasné splátky bankou s tím, že doba splácení bude jen 72 měsíců, úroková sazba 3,89 % p. a., RPSN 4,52 % a celková částka splatná spotřebitelem 282 312 Kč. Výše měsíční splátky se nemění. Bližší podmínky odměny najdete v úvěrové smlouvě. • Odměna za řádné splácení půjčky se vztahuje jen na PRESTO Půjčku – Převedení úvěrů, PRESTO Půjčku na cokoliv a PRESTO Půjčku na bydlení s dobou splatnosti 76, 96 nebo 120 měsíců (předčasná splátka bankou po 60, 72 nebo 84 měsících), při řádném splácení klientem a neuskutečnění úplného předčasného splácení půjčky a doložení účelu u PRESTO Půjčky na bydlení. • Toto sdělení slouží pouze pro informační účely a není návrhem na uzavření smlouvy.

KÁJA SAUDEK Unikátní výstava krále českého komiksu

FILMOVÝ UZEL ZLÍN

DO BŘEZNA 2020

www.filmovyuzel.cz

Zlínský kraj
[is] produkce
zlín.

TEL: 276144

klub kultury Uherské Hradiště Senior centrum UH

BENNY Q

PŘEDTANČENÍ STUDENTŮ GUH

PLES 30 plus

KLUB KULTURY UHERSKÉ HRADIŠTĚ
1. 2. 2020 v 19.30 HODIN

VEČEREM PROVÁZÍ ZDENĚK JUNÁK

KONFERENCE, SEMINÁŘE,
KULTURNÍ A SPOLEČENSKÉ AKCE,
SOUKROMÉ OSLAVY...

PRONAJMĚTE SI...

KLUB KULTURY

SLOVÁCKÁ BÚDA

REDUTA

KULTURNÍ DŮM SADY

A DALŠÍ OBJEKTY...

Klub kultury Uh. Hradiště
www.kkuh.cz, tel.: 572 430 423, 602 735 907

vera intimo

**AKCE
LEDEN**

**Noční program pro dámy
i pro pány, vše za 399 Kč.**

J. Stancla 153, Uh. Hradiště, tel. 572 553 235,
po-pá: 9-17, so: 9-12 hodin

Internet děláme my.

InterneXt

**100 Mbit internet
s 35 programy Online TV
za 242 Kč měsíčně.**

Uvedená cena je včetně DPH.

731 441 633

www.internext.cz

ŠŤASTNOU HRU!

X		O	O	X
X	M	M	X	X
O	M	X	X	O
X	X	X	O	X
O	X	X	O	X

klub kultury
uherské hradiště

PROTEINOVÁ DIETA

JÍDELNÍČKY NA MÍRU

ZDRAVÁ VÝŽIVA

ANALÝZA TĚLA

**ZHUBNI
ZDRAVĚ
A RYCHLE**

Vážení na InBody
a konzultace ZDARMA
do konce ledna

**10%
SLEVA**

na dietní program
po předložení tohoto kupónu
 lze využít do: 29.2.2020

Sloupského 1298, Uherské Hradiště
Objednávky konzultace: uh@itsmylife.cz
+420 774 983 314

Už žádné
chození
se stravenkami
na pobočku!

- Nízké provize
- Neplatíte žádné další poplatky bance
- Nepotřebujete ani mít terminál

www.gustokarta.cz

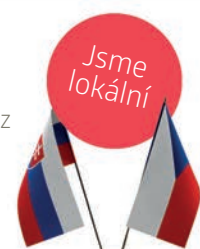
Partnery Gusto Karty jsou:

Albert, Tesco, Dr. Max, Slevomat,
Hruška, Maso uzeniny Makovec,
Potraviny Marie Hráčková, It's my
life!, Fischer cestovní kancelář

Více informací:

T: 702 208 427

M: kucerova@gustokarta.cz

Klub kultury

Hradební 1198, tel. 572 430 426, e-mail: info@kkuh.cz, www.kkuh.cz

S novým rokem nové Divadelní pátky

Se začátkem roku přichází i další sezóna cyklu ochotnických divadel Divadelní pátky, který pořádáme v Kulturním domě ve Věskách již více než deset let. Předplatné na pět představení od ledna do května 2020 si můžete zakoupit u Ley Slováčkové před prvním (případně druhým) představením. Tím bude v pátek 17. ledna oblíbená a často hraná komedie **Biomatka aneb Běž do řiti s kus-kusem**, se kterou do Věsek přijede Divadelní spolek „Pod lampů“ z nedalekého Bánova. 21. února pak Kunovští Komedianti odehrají francouzskou situační komedii z pera Emmanuela

Roberta Espalieu v režii Anny Pavelkové **Kdy to bylo naposledy?** A žánr komedie přinese i třetí večer ve Věskách, a to Cimrmanovo **České nebe**, které 20. března předvede DS DOTeK Olomouc. O měsíc později, 17. dubna, pak slavičinské divadlo Semtamfor zahraje naopak silnou a anglicky břitkou protiválečnou satiru **Jak jsem vyhrál válku**. Poslední divadelní pátek, 15. května, mohou diváci zažít **Případ čestné nevěstky**, detektivní komedii inspirovanou povídkami A. C. Doylea se Sherlockem Holmesem, v podání divadla P.O.KRO.K. Kroměříž. Začátky všech

představení jsou v 19 hodin v Kulturním domě ve Věskách, předprodej na místě vždy od 18.30 hodin, kapacita sálu je omezená. Těšíme se na vás.

Festival hudebních nástrojů lidových muzik se konal tentokrát nikoli v říjnu, ale 14. prosince, ve velkém sále Klubu kultury. Měl podtitul **Vox Humana aneb Nástroje v hrdlech**. Na snímku zpěvačka Bohdana Menšíková a členové Mužského sboru Kyjov.

DIVADELNÍ PÁTKY
19.00 HODIN
KULTURNÍ DŮM VĚSKÝ

Výstavy Klubu kultury – Ohlédnutí

Vítěz hlavní ceny Rostislav Štefánek z Uherského Hradiště.

Výstava IV. ročníku mezinárodní fotografické soutěže FOPO – Fotografie pomezia / Fotografie pomezí byla slavnostně zahájena v Galerii Vladimíra Hrocha a potrvá až do 31. 1. 2020. Vítězní autoři si při této příležitosti převzali své ceny, jejichž autorem je akademický sochař Daniel Trubač z Polešovic.

Ve vánočním duchu se nesla vernisáž výtvarných prací dětí z mateřských škol Uherskohradištska. Krásné obrázky budou k vidění v podkroví Reduty až do 31. ledna 2020 a koupí těchto obrázků lze přispět malé Michalce, která trpí svalovou atrofií.

Návštěvníci výtvarného kurzu při Akademii třetího věku Klubu kultury Uh. Hradiště představili výsledky své práce, která vzniká pod vedením akad. mal. Miroslava Maliny.

Knihovna BBB

Velehradská 714, tel. 572 551 250, e-mail: knihovna@knihovnabb.cz, www.knihovnabb.cz

Orkafář, šlejfir a sicař zavítali do knihovny

Reportér Moravské Slovače a ředitel knihovny Radovan Jančář, tajemný muž Tomáš Ježek, který přítomné nechal hádat a představil se jako zástupce nejstaršího mužského řemesla v dějinách, buchlovický obecní radní Bořek Žižlavský a potulný dráteník a šlejfir Aleš Kulhánek. Všichni jmenovaní se

sešli v Knihovně Bedřicha Beneše Buchlovana a slavnostně pokřtili knihu Orkafář, šlejfir a sicař aneb Stará řemesla na Slovácku.

Buchlovický rodák Jaroslav Jochymek se ve svých vzpomínkách věnuje řemeslům, živnostem a povoláním ze začátku dvacátého století. V knize je zastoupeno třicet pět řemesel, z nichž každé je obsírně popsáno.

Představení nové knihy proběhlo nejenom v knihovně, ale i v pořadu Dobré ráno, který vysílá ČT 2, kde měl ředitel knihovny tři živé vstupy. Odpolední křest byl pojat jako malý starodávný jarmark a prvním třiceti zájemcům byly šlejfirům zdarma nabroušeny tupé nůžky tradičním způsobem.

Upleťte si vlastní šátek

V čítárně knihovny se 22. ledna a 4. března uskuteční pod vedením Marie Vaculové kurz pletení trojčipých šátků pro všechny zájemce, kteří zvládají základy pletení (hladce-obrace). Kurz bude mít dvě dvouhodinové lekce, vždy ve středu od 17 hodin.

Přineste si kruhové jehlice velikosti 3,5 až 5 (možno půjčit přímo na místě) a přízi na pletení 100g nebo 200g – podle velikosti šátku. Zvolená příze musí odpovídat velikosti jehlic.

Maximum účastníků je 10 lidí, cena kurzu 100 Kč, přihlášky vadurova@knihovnabb.cz.

Židovské domečky inspirací

Půdičku oddělení pro děti zdobily již od sobotního Dne pro dětskou knihu kulisy scénografky Evy Blahové. Velký úspěch měly i workshopy, kdy si děti mohly, společně s autorkou kulis, vyzkoušet práci scénografa a navrhnout vlastní domečky. Inspirací pro tvorbu židovských domečků byla autorce kniha Dobrodinec Báruch od Ilse Weberové.

Její pohádky uvádějí dětského čtenáře do všech lidských prožitků, seznamují ho s protikladem: obětavostí a sobectvím, dobrem a zlem, odvahou a zbabělostí. Ve slovníčku českého vydání se čtenář dozví, kdo byl prorok Eliáš, co znamená Tóra, Chanuka, drejdl a další pojmy židovských tradic.

Knihovna plná andělů

Ve čtvrtek 5. prosince se v hlavní budově i pobočkách Knihovny Bedřicha Beneše Buchlovana nadělovalo. Pokud jste měli štěstí, mohli jste si vylosovat roční registraci zdarma. Ani ostatní však neodešli s prázdnou. Andělé při vrácení upomínaného titulu odpouštěli upomínky a pro děti měli přichystanou sladkou odměnu. - LV -

Lednové cestovatelské besedy

Italské výlety - Toskánsko

První část z plánovaných tří přednášek Jaromíra Nováka se uskuteční v čítárně knihovny 15. ledna od 17 hodin. Vstupné je 30 Kč.

77 neuvěřitelných míst Evropy

Přednáška Hany Machalové, kterou sledují tisíce fanoušků na sociálních sítích, kde sdílí své tipy, fotografie a zajímavosti z cest. Přijďte si i vy pro dávku motivace a cestovatelského nadšení. 29. ledna v čítárně knihovny od 17 hodin. Vstupné 70 Kč, vstupenky v předprodeji v oddělení pro dospělé.

Slovácké divadlo

Tyršovo nám. 480, tel. 572 554 455, e-mail: pokladna@slovackedivadlo.cz, www.slovackedivadlo.cz

První premiérou nového roku bude Její pastorkyňa

Známé venkovské drama Gabriely Preissové Její pastorkyňa bude ve Slováckém divadle prvním titulem roku 2020. Hru se souborem nastudoval režisér Michal Zetel.

„V pozici režiséra je to mé první setkání s Její pastorkyňou a výběr je nasnadě. Právě tímto titulem zahájilo před tři čtvrtě stoletím Slovácké divadlo svou činnost. Je to tedy jakási šéfovská erbovní inscenace a při zkoušení jsem se pokusil formulovat cosi jako současné umělecké směřování našeho divadla,“ uvedl Michal Zetel.

Její pastorkyňa ke Slováckému divadlu neodmyslitelně patří. Právě touto inscenací zahajovala uherskohradištská scéna v roce 1945 svůj provoz. „Zahajovací premiéra Její pastorkyně, vůbec první inscenace Slováckého divadla, se konala v uherskohradištské Redutě. Bylo to 10. října 1945 a Slovácké divadlo hru uvedlo

v režii Oldřicha Lukeše. V repertoáru se toto realistické drama objevilo ještě čtyřikrát, a to v letech 1948, 1955, 1964 a 1985,“ říká dramaturgyně inscenace Markéta Špetíková.

Divadelní hra Gabriely Preissové měla premiéru 9. listopadu 1890. Na rozdíl od předchozí autorčiny hry, Gazdina roba neměla příliš velký úspěch. Přesto byla uvedena ještě v Brně, kde se s ní seznámil i skladatel Leoš Janáček. Ten později Její pastorkyňa zhudebnil do známé opery, která je dodnes uváděna po celém světě.

„Po premiéře Její pastorkyně v Národním divadle bylo Gabriele Preissové vyčítáno, že námět vyčetla v novinové rubrice Ze soudní síně, ale že pro vznešené jeviště se prý příběh o svobodné matce nehodí. Následující roky nedaly kritikům za pravdu. Hra byla bezpočtukrát inscenována, vznikly podle ní dva filmy i opera Leoše Janáčka,“

doplňuje dramaturgyně.

Premiéra Její pastorkyně ve Slováckém divadle se uskuteční v sobotu 11. ledna 2020.

- BŠ -

Petra Staříková (vlevo) si v Její pastorkyni zahrává titulní postavu – Jenůfu. Kostelníčku Buryjovku ztvární herečka Jitka Hlaváčová.

Foto: Marek Malíšek

„Úkol zněl jasně: přeložit do současné slováčtiny,“ říká Pavel Šupina

Slovácké divadlo se může pochlubit pozoruhodným prvenstvím. Novinku Její pastorkyňa uvede v nové podobě textu, v „překladu“ člena souboru, mladého herce Pavla Šupiny. „Úkol zněl jasně: přeložit do současné slováčtiny,“ směje se herec.

Pavel Šupina pochází přímo ze Slovácka, z Bánova, tudíž místní nářečí dobře zná. Tento fakt mu práci usnadnil, ale sám přiznává, že i tak to pro něj nebyl úplně jednoduchý úkol.

„Bylo těžké najít nějaký vzorec, jak překládat. Musel jsem ctít autorku, musel jsem ctít škrty a zároveň dát překladu mladistvější nádech. První tři strany mi zabraly hodně času, fakt jsem se s tím natrápil a hledal cestu,“ říká herec.

„Nebylo snadné udržet slovosled paní Preissové a zároveň to omladit, protože přece jen působí archaicky. Taktéž jsem se nemohl chopit stejného stylu, který najdeme u Galušky v jeho Slovácko sa

súdí aj nesúdí, to už jsou taky starší věci a na jevišti by možná diváčky nebyly hned tak uchopitelné. Takže... Myslel jsem, že to bude radost, ale natrápil jsem se,“ usmívá se Pavel Šupina.

Nicméně si myslí, že je jen dobře, že si překladatelskou práci vyzkoušel. „Kdybych to nezkusil, tak nevím, jaké by to bylo. Na první čtení jsem poznal, že ne všichni jsou nadšení a s úspěchem se to tak úplně nesetkalo. Já to ale stále neberu jako hotový tvar. Všichni, kteří v tom hrajeme, zde žijeme, a to nářečí kolem sebe slyšíme. Někteří jsme se tu narodili a už v porodnici jsme je dostali do vinku. Konečné znění textu tedy nechávám na hercích a společné tvorbě,“ prozrazuje Pavel Šupina.

„Samozřejmě, že jsme ohraničení informacemi, které musí zaznít, a stylem, který jsem nastolil. Ale tím, jak je to naše nářečí svobodné a v každé vesnici trochu jiné, tak by tomu mělo být i zde

– aby bylo každé postavě Její pastorkyně po chuti a přirozené. Nakonec se všichni stáváme tak trochu autory výsledného textu. Vznikne společnou prací, která tomu všemu dodá na váze, a mohou se dívat takové ty malé zázraky, kdy v divadle vzniká něco jako ráj na Zemi. Anebo se to vůbec nesetká s pochopením a slízne to kritiku. Těžko říct. Ale kdo nic nedělá, nic nepokazí a já bych si vyčítal, kdybych to nezkusil,“ uzavírá herec.

- BŠ -

Slovácké divadlo uvede Její pastorkyňa v nové jazykové úpravě člena souboru Pavla Šupiny (druhý zleva).

Foto: Marek Malíšek

Slovácké muzeum

Více informací na www.slovackemuzeum.cz nebo www.facebook.com/slovackemuzeum.

Výstavy

HLAVNÍ BUDOVA

Modrobílý svět – Modrotisková tvorba Antonie Dostálkové

Antonie Dostálková – skromná i výrazná osobnost spjatá životem a výtvarnou prací s Uherským Hradištěm – se celoživotně zabývá modrotiskovou tvorbou, za niž byla loni oceněna čestným uznáním, Cenou Vladimíra Boučka za zachování a rozvoj lidové umělecké tvorby v regionu. Autorčinu charakteristickou všestrannost a otevřenost různým nazíráním do velké míry formovala její pedagogická praxe, která ji nutila přicházet stále s novými náměty a využívat nejrůznější techniky.

Do 16. února 2020.

Sametová revoluce v Uherském Hradišti

Výstava přibližuje šest týdnů sametové revoluce v Uherském Hradišti. Představuje ji v kontextu událostí celého roku 1989 v Československu a na pozadí pádů komunistických režimů v jednotlivých zemích bývalého východního bloku. Ústředním bodem výstavy jsou vzpomínky pamětníků na listopadové a prosincové události a projekce dobových fotografií.

Do 15. března 2020.

GALERIE SLOVÁCKÉHO MUZEA

Návraty (V)

V novém výstavním projektu budou veřejnosti představeny výrazné osobnosti, které započaly svou uměleckou dráhu u nás v Uherském Hradišti. Představí se významní absolventi Střední uměleckopřemyslové školy, ta oslavila 80. výročí založení. S tvorbou některých umělců se již veřejnost setkala při předcházejících výstavách Návratů. Byli to například Patrik Hábl, Boris Jirků, Vladimír Kokolia, Jan Kovářík, Marius Kotrba.

Do 5. ledna 2020.

PAMÁTNÍK VELKÉ MORAVY

Velká Morava a Pražský hrad

V roce 1949 objevil archeolog Vilém Hrubý v místech dnešního Památníku Velké Moravy ve Starém Městě Na Valách základy velkomoravského kostela – první odborně prozkoumané stavby velkomoravského stáří na území tehdejšího Československa. Výstava s názvem Velká Morava a Pražský hrad ukazuje vzájemné vazby a vlivy velkomoravské Moravy na rodící se přemyslovské knížectví ve středních Čechách. Téma Pražského hradu zpracoval specialista na tuto problematiku, archeolog PhDr. Jan Frolík, CSc., z Archeologického ústavu Akademie věd v Praze.

Do 26. ledna 2020.

Kulturní akce, přednášky, besedy

Zvídálkové, vzhůru do muzea! Pohádka o modré a bílé

V novém roce se na vás skřítek Zvídálek těší se svou modrobílou pohádkou. Poví vám, jak se vyrábí látka zvaná modrotisk a co si z ní můžete všechno ušít. Připravena bude samozřejmě dílnička, pracovní list a fotokoutek, ve kterém se stanete součástí modrobílého světa.

Hlavní budova, Smetanovy sady 179, neděle 19. ledna od 13.00 do 17.00. Vstupné 100 Kč.

Dílničky pro levé ručičky

O pololetních prázdninách jsme pro vás ve Slováckém muzeu připravili tvořivé pohádkové dílničky. Každý si může vyrobit svého vysněného broučka. A kdo si nebude vědět rady, ve výstavě Modrobílý svět jistě najde inspiraci.

Hlavní budova, Smetanovy sady 179, pátek 31. ledna od 10.00 do 15.00. Vstupné podle platného ceníku.

Městská kina

Náměstí Míru 951, Uherské Hradiště, info@mkuh.cz, www.mkuh.cz, www.facebook.com/MKUHvezda

Filmové hity kolem nového roku a ART 2020

Prosincový rodinný hit Ledové království II bude mít koncem roku i začátkem nového silné konkurenty. Epická výprava do předaleké galaxie Star Wars: Vzestup Skywalkera vtrhla do hry v předpremiéře už 18. prosince. Nová česko-slovenská romantická komedie Šťastný nový rok láká od Štěpána na hvězdné herecké obsazení a mnoho podob lásky. V novém roce 2020 zasáhne do hry pohádka Zdeňka Trošky Zakleté pírkó a zábavná romantická komedie Tenkrát podruhé, která si pohrává s myšlenkou dárkových poukazů na cestování v čase (od 2. ledna). O týden později se příznivci muzikálu Cats konečně dočkají přeložené premiéry filmu Toma Hoopera. Pro náročné diváky jsou nově k mání průkazky nové sezóny Filmového klubu ART. Průkazky pro rok 2020 mají platnost už od prosince 2019 a nabízí zajímavé slevy a výhody pro všechny „artáky“ a „artačky“.

Kino Hvězda neděle 5. ledna v 17.00

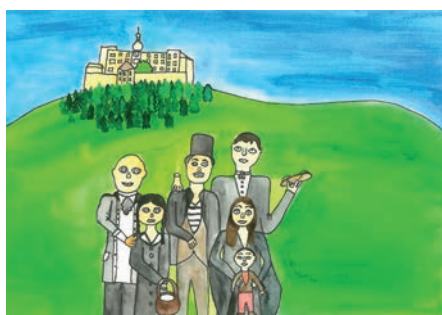
Vernisáž Ohlédnutí

Ohlédnutí 2019 – 14. ročník neformálního „slováckého press fota“ se blíží do finále. Fotografie amatérů, poučených fotografů, žurnalistů, spolků, sdružení a zájmových skupin už doputovaly na web soutěže ohljednuti.uh.cz. Osvědčené „tvrdé“ jádro kurátorů letos doplnili divadelní a filmová herečka Eva Joseříková (*1990), scénografka

a výtvarnice Eva Jiříková (*1976) a publicista, hudebník, hudební redaktor a dramaturg Jiří Plocek (*1961). Kurátorský tým se sešel už 18. prosince a výsledkem tohoto setkání bude výstava, kterou zahájí tradiční tříkrálová vernisáž v neděli 5. ledna v 17.00. Na vernisáži pořadatelé vzpomenu na nedávno zesnulou houslistku Jitku Šuranskou (spolukurátorku Ohlédnutí 2018), vystoupí duo kytaristy Petra Uvíra a hobojistky Alžběty Jamborové, Ženský sbor z Kudlovic a Jiří Plocek. Během Ohlédnutí 2019 bude v kinokavárně vystavovat soubor svých fotografií také loňský laureát Yorge. Stejně jako hlavní výstava ve foyer kina, bude k vidění do konce ledna 2020. Vystavující fotografové na tradiční vernisáži obdrží od pořadajících Městských kin věčný dar. Součástí finální výstavy budou už tradičně také vzpomínkové panely osobností, které nás v uplynulém roce opustily.

Kino Hvězda pátek 10. ledna v 16.30

PeckaFilm: Addamsovi na Buchlově (vernisáž)

Městská kina v tomto školním roce pořádají již 11. kolo dětské kreativní soutěže PeckaFilm. Soutěže, která je určena všem základním školám, Domům dětí a dětským kroužkům Slovácka se tentokrát zúčastnilo 12 soutěžních týmů z Uherského Hradiště, Jalubí, Polešovic a Traplic. Jejich vybrané práce si mohou zájemci prohlížet na webových stránkách soutěže peckafilm.uh.cz. Vyhlášení výsledků a vernisáž výstavy výtvarných prací se bude konat v sále kina. Autorkou

zveřejněného obrázku je Nela Stránská (11 let) z výtvarného kroužku ZŠ T. G. Masaryka v Uherském Hradišti.

Kino Hvězda 16. ledna ve 20.00

Ella Fitzgerald v působivém dokumentu

Nejen baletem, operami a klasickou hudbou jsou naplněny Kulturní delikatesy kina Hvězda. Prostor je věnován také jazzu, aktuálně hudebnímu dokumentu Ella: Just One Of Those Things. Film přináší dosud nepoužité záběry a rozhovory, díky kterým dokonale přiblíží umělkyni a příběh její hudby. Její život je reflektován také prostřednictvím zvukových klipů, v nichž mluví o sobě sama Ella. Nicméně žila hlavně zpěvem, a tak je dostatek prostoru věnován jejím největším vypalovačkám, jako je How High the Moon, i nejněžnějším baladám (A House Is Not a Home).

Kino Hvězda neděle 26. ledna v 15.45

Giselle (živě z Bolšoj baletu, Moskva) + vystoupení ZUŠ

Balet o prosté dívce Giselle, která se po smrti promění ve vílu, podle libreta francouzského básníka Théophile Gautiera. Giselle stále zůstává jedním z nejpůvodnějších romantických baletů všech dob. V jejím příběhu se střetává podmanivá směsice lidských vášní s nadpřirozenými silami a s ničím nezaměnitelnou silou osudové lásky. Dá se říci, že když ke konci 19. století Giselle téměř zmizela z repertoáru, byl to právě ruský balet, který toto dílo uchoval.

Co chystá DDM Šikula

Purkyňova 494, Uherské Hradiště, tel. 572 551 347, nfo@ddmsikula.cz, www.ddmsikula.cz

Úterý 21. ledna

Nejhezčí dopis Ježíškovi

Vyhodnocení soutěže.

V 16.00 v DDM Šikula.

Info: Martina Dörrová, 605 203 064, martina.dorrova@ddmsikula.cz.

Neděle 26. ledna

Kouzelný karneval

Na všechny děti se těší kouzelník Jirka Hadaš, který si připravil celou řadu soutěží, tanečků a písniček.

Začátek v 15.00.

Info: Jana Skuciusová, 605 203 065, jana.skuciusova@ddmsikula.cz.

Pátek 31. ledna

Pololetní prázdniny v Jarošově

Tvoření s keramickou hlinou od 9.00 do 13.00. Koná se v pobočce

DDM Jarošov – sídliště Louky, vedle knihovny. Na akci je nutné se přihlásit nejpozději do 27. ledna 2020 pomocí e-mailu

brona.krystova@ddmsikula.cz nebo telefonu 572 551 347, 605 203 064.

Připravujeme

Sobotní výlet cestovatelského klubu do zimní přírody.

Info: na www.trnka.xf.cz nebo Lenka Pavelčíková, 733 500 233, info.trnka@seznam.cz.

Získali jsme ocenění za zahradu Lišky Bystroušky!

Naše zahrada byla 14. listopadu 2019 oceněna na Konferenci environmentálního vzdělávání a osvěty ve Zlínském kraji jako příklad dobré praxe podpory

Kouzelný karneval, neděle 26. ledna v 15.00 hodin.

Akropolis

Stará Tenice 1195, Uherské Hradiště, tel. 608 851 095, info@akropolis-uh.cz, www.akropolis-uh.cz

▲: LEDEN 2020

/ ZAČÍNÁME 6. 1.

/ VZDĚLÁVÁME

/ SPORTUJEME

/ BAVÍME

Do nového roku Vám přejeme spoustu chuti bavit se a hrát si...

NOVINKY:

DÁMSKÉ VEČERY V AKROPOLIS

Pozvěte mámu, sestru, babičku nebo kamarádky a nechte se u nás rozmazlovat po vánočním stresu. Hosté našich pátků budou módní stylistky, kosmetičky i překvapení. Ukážeme si rychlé triky a tipy, aby nám to slušelo. **Termín:** každý pátek 10.–24. 1. 2020 od 16:45 hodin. | **Cena:** 500 Kč/večer

HAPPY NEURON – trénink mozku s pomocí počítače. Kognitivní funkce mozku začínají rezivět už v mládí. Zapomínáme rychleji, soustředíme se pomaleji, pozornost nám uniká... Náš nový kurz vám nabízí přibrzdit tok času a užít si při tom i nějakou tu zábavu. **Termín:** každé pondělí 6. 1. – 10. 2. od 13:00 hod. | **Cena:** 500 Kč/kurz

DRAMATÁČEK S ANETKOU

Dramatická výchova veselou formou pro děti od 6–8 let. Děti si na vlastní kůži vyzkoušejí herectví v pohádkovém nebo jiném příběhu.

Termín: každé úterý od 7. 1. v čase 17:45–18:45 hod. | **Cena:** 1100 Kč/kurz

HUDEBNĚ POHYBOVÝ KROUŽEK S ANETKOU

aktivita plná energie pro holky a kluky od 4–7 let. Pro všechny děti, které mají rády pohyb, rády zpívají a tančí.

Termín: každé úterý od 7. 1. v čase 16:30–17:30 hod. | **Cena:** 1100 Kč/kurz

SETKÁVÁNÍ RODIČŮ S DĚTSKOU

PSYCHOLOŽKOU – pravidelné debaty na různá rodičovská témata. **Termín:** každou středu od 15. 1. v čase 17:00–18:30 hod.

NAŠE STÁLICE:

ANGLIČTINA – pro děti i dospělé se zkušenou lektorkou Adrianou.

Termín: každé pondělí od 6. 1.

KONVERZACE S RODILÝMI MLUVČIMI

SPORTÍCI – pro děti od 4–6 let.

JÓGA S MARIÍ v Uherském Hradišti

RANNÍ JÓGY s lektorkami Marií a Eliškou

FIT MAMI s Hankou

FAT BURN LOSS s Hankou

Více informací o jednotlivých kurzech najdete na www.akropolis-uh.cz

Toulky městem

Na jižní straně Jiráskovy ulice se dále zastavíme u domu č. p. 357, který byl postaven asi roku 1914 a počátkem 20. let patřil Oldřichu Dočkalovi z Prahy. Brzy nato ho však získali Karel a Arnošt Šímovi, ve 40. letech patřil Arnoštu Šímovi a jeho manželce Klementýně, která se již jako vdova v roce 1950 odstěhovala a domek pronajala. Větší část užíval holič Ladislav Dudešek a jednu místnost soudní úředník Jan Kramář.

Popsaný dům těsně přiléhá k přízemnímu domku č. p. 312, postavenému v roce 1910 pro Antonína Matouška, redaktora Slováckých novin, jejichž redakce v něm pak sídlila. Během následujícího desetiletí se však majitelkou domu stala soukromá učitelka Ludmila Kapičková, která v něm žila se služkou a dvěma nájemníky asi do roku 1946. Její dědičkou se stala Zdenka Konečná, žijící mimo Hradiště, a jediným nájemníkem byl v té době primář rentgenolog MUDr. Jan Hradský.

Samostatně stojící přízemní domek č. p. 304 s jedním bytem byl postaven už v roce 1907 firmou Josefa Schaniaka pro obchodníka Rudolfa Šnapku, který ho se svou rodinou užíval ještě v 50. letech.

Již na nároží Dlouhé ulice, zahradou oddělený od předchozího, stojí jednopatrový dům č. p. 303 s typickou věžičkou, jeden ze tří nejstarších domů v ulici. V roce 1910 patřil Františce Hromádkové, která tu bydlela se čtyřmi dětmi, zatímco její manžel jako zvěrokleštič pobýval dlouhodobě mimo domov. Byt v patře pronajímala a totéž činil i další majitel Jan Pijáček o desetiletí později, kdy tu bydlel soudce krajského soudu Felix Hrnčíř. Ještě do konce 20. let se majiteli stali Václav a Anna Zaorálkovi, později ve válečných a poválečných letech Marie Matulíková, která tu však nebydlela a oba byty pronajímala. Bydlel tu v té době mj. ředitel živnostenské školy Antonín Šolín a soudce Josef Müller.

Kolem popsaného domu jsme se vrátili do Dlouhé ulice a budeme pokračovat nejprve podle parcely, na níž byla v roce 1926 postavena sýrárna pro Julii Stejskalovou, po dvou letech adaptovaná na přízemní obytné stavení č. p. 427. Tuto

Jiráskova ulice

Část Dlouhé ulice v roce 1981.

Foto: archiv Slováckého muzea

Dům č. p. 357 v Jiráskově ulici.

Foto: SOKA UH

část parcely i s domkem pak majitelka prodala krejčímu Matěji Šišperovi, který ho s manželkou Aloisií užíval až do 50. let 20. století.

Na zbývající části parcely si Julie Stejskalová nechala v roce 1928 postavit jednoduchou stavbu s pultovou střechou, těsně přiléhající k vedlejšímu domu č. p. 205, jejíž část tvořila jen otevřená kolna. Do konce roku 1933 ji měl pronajatou Alois Kantner jako chemickou čistírnu a prádelnu. Ve střední části budovy byla v roce 1937

přistavěna jedna obytná místnost pro nájemníka a později zde byly dokonce dva pronajímané byty. Při této přestavbě domek dostal č. p. 191 po zbořeném domě v tehdejší Fanderlíkové ulici (dnes ulice L. Janáčka). Julie Stejskalová zemřela asi roku 1946 a domek zdědili Rudolf, Štěpánka a Arnošt Stejskalovi, od nichž ho v roce 1956 koupila Julie Rajzlová. Poté dům sloužil jako garáž až do roku 1997, kdy byl propojen s č. p. 205 a zřízena v něm prodejna potápěčské techniky Zdeňka a Evžena Rajzlových.

PhDr. Jaromíra Čoupková

Názory zastupitelů

Směřování našeho města

Máme tady přelom roku, s tím spojenou tvorbu nového rozpočtu a střednědobého výhledu. Tyto dokumenty tvoří ekonomický odbor, o jehož dobré práci nepochybují. Komentovat chci politické zadání u tvorby rozpočtu, a tím myslím celé směřování města.

Jako město máme velké množství plánovaných akcí k realizaci. Střednědobý výhled tomu bohužel vůbec neodpovídá. Město by se mělo chovat ambiciózněji. Aktuálně vládnoucí koalice by měla být schopna domluvit se mezi sebou. Měla by jasně ukázat, co chce za volební období dokázat a jak to udělá. V číslech by toto měl představovat střednědobý výhled města.

Chceme utáhnout kohoutky, abychom za pár let dokázali vyřešit Slovácké divadlo? Nebo nás tlačí nedostatečná sportovní hala? Nebo špatná střecha zimního stadionu? A co tak nové náměstí s podzemním parkováním? Více startovacích bytů pro mladé? Více bytů pro sociálně slabé?

Aktuálně z toho mám pocit, že dostatečně dobře nehopodaráme. Peníze nám protékají mezi prsty, některé projekty jsou předraženy. Dotace bychom mohli čerpat lépe. Investice nedokážeme realizovat podle plánu a každý rok je tlačíme před sebou.

Vedení města je již delší dobu pořád stejné, mělo by mít zkušenosti a odvahu určit směřování města ve střednědobém výhledu. Mělo by mít větší přidanou hodnotu, věnovat řízení města více času a pomoci městským úředníkům předvádět ještě lepší práci.

Potřebujeme střednědobý výhled vytvořit přesněji. Omezit výkyvy hospodaření, které následně řešíme rozpočtovými opatřeními v řádech vyšších desítek milionů korun. Díky tomu budeme schopni plánovat více, než jeden rok dopředu...

Jsmo krásné město a žije se nám tady dobře, potenciál máme ovšem o dost větší.

*Ing. Tomáš Janča,
ANO 2011, předseda finančního výboru*

Sociální mixování prospívá komunitě

Žijeme ve městě s vysokou kvalitou života. Úkolem komunálních politiků je, aby to tak zůstalo.

V posledních letech roste záliba setkávání a mezilidské vztahy se vrací vysoko do žebříčku hodnot. To je dobrá zpráva. Podpora aktivní městské komunity je jedním z důležitých a nejtěžších politických cílů.

Chtěla bych vyzvednout některé z projektů, které aktivně podporují rozvoj komunitního života. Z těch novějších úspěšný rozjezd komunitní kavárny Cafe 21 v Jezuitské koleji, kde se mimo jiné realizují hradíšťské swapy. Jde o bezpečnější výměnu funkčních věcí, které už nepotřebujeme, ale je nám líto je vyhodit. Tato aktivita prodlužuje život výrobků a omezuje plýtvání. Množství volnočasových aktivit a vzdělávacích projektů najdete v neziskové organizaci Akropolis. Rozvoj neziskového sektoru město dlouhodobě podporuje, protože pokrývá aktivity, které reagují na aktuální potřeby občanů.

Z městských investičních akcí bych ráda podtrhla skate park Happy line. Jeho realizace je plánovaná na rok 2020. Město naší velikosti by mělo reagovat na změnu životního stylu všech generací a na jejich chuť potkávat se na různých místech.

Nesmíme zapomenout na podnikatele, kteří přinášejí prosperitu a pracovní příležitosti. Koalice pracuje na projektu sdílené kanceláře (tzv. co-working). Jedná se o reprezentativní prostor s pracovními stoly, jednací místnostmi, relaxačním prostorem a občerstvením pro drobné podnikatele a živnostníky, kteří teprve začínají a nemají vlastní kancelář. První roky podnikání jsou vždy rizikové, navíc trh práce vyžaduje stále větší flexibilitu. Jiná města jsou proti nám už o krok dál.

Právě setkávání se na různých místech při smysluplných činnostech umožňuje prolínání různorodých povah, vede ke společenské diskuzi a dává občanům prostor podílet se na rozvoji kvalitních podmínek pro život ve městě.

*Zuzana Vandame,
radní za TOP 09, studenty a nezávislé*

Chcete uprostřed města spalovnu odpadů?

Na politice, i té komunální, je fascinující, že když si myslíte, že už vás vůbec, ale vůbec nemůže nic překvapit, tak jste v hlubokém omylu. Jako třeba teď, kdy máme na prosincovém zastupitelstvu schválit memorandum města a společnosti CTZ, ve kterém se upřednostňuje ve změně paliva (plyn místo uhelného prachu) varianta, kdy by v areálu vznikla i spalovna komunálního odpadu a kalů. Ve 21. století budeme vozit kuka vozy a nákladáky do centra města smradlavý odpad a kaly a spalovat v ZEVO spalovně. Neuvěřitelné.

Zastupitelé před rokem zaúkolovali starostu, aby prosadil investici, která konečně eliminuje znečišťování ovzduší a šíření prachu ze skládky paliva v areálu CTZ. Brali jsme za samozřejmé, že jediné řešení spočívá v zavedení nového paliva – zemního plynu. Ani slovo nepadlo o tom, že by v areálu vznikla spalovna. A teď se o ní reálně uvažuje. Co by to znamenalo pro město? Už samotné svážení odpadů zatíží přetíženou silnici v celém souměstí. Odpad se bude muset někde v areálu skladovat. A sama spalovna zatíží toxickými látkami vzduch, vodu i půdu. A ještě město zadlužíme cca 165 mil. Kč, což je polovina předpokládaných nákladů, na kterých se město jako 49 % vlastník CTZ bude podílet. Spalování je zřejmě nejdražší způsob likvidace odpadů. A aby se drahá spalovna zaplatila, musí ji vlastník krmit odpady – čím méně odpadů pálí, tím je jejich likvidace dražší. A pak společnost provozující spalovnu ekonomicky ovládne město a v něm rozhodující politiky – diktuje ceny za odpad, protože pro město není snadné najít za spalovnu náhradu. Už teď lze minimálně 50 až 70 % odpadu snadno a ekonomicky výhodněji recyklovat. Je jen složitější takový systém vymyslet. Jdeme touto cestou!

Na spalovně odpadů dlouhodobě nevzdělá nikdo: ani občané, ani politici a ještě utrpí životní prostředí.

*Jan Zapletal, Ph.D.,
Nestraniční pro Hradíště
Vyjádření vydavatele k tématu najdete na straně 10.*

Názor zastupitele

Prioritu mají mít investice, které přilákají nové obyvatele

Je dobrou zprávou, že Uherské Hradiště snad může pro rok 2020 počítat s rekordně vysokými daňovými příjmy. Na druhou stranu mne zaráží, že při stále rostoucích daňových příjmech radnice plánuje další pokles kapitálových výdajů – tedy objemu peněz, které jsou určeny na dlouhodobé investice.

Jestliže v roce 2018 představovaly plánované kapitálové výdaje 83 % celkových daňových příjmů, v roce 2020 má tento poměr klesnout na pouhých 40 %. To je podle mého soudu škoda. Jsem totiž přesvědčen, že by bylo dobré využít ekonomicky štedré období právě k posílení výdajů na důležité investice. A že jich je nespočet, to je více než jasné. Vždyť jen v tzv. „zásobníku“ má město sepsány projekty za více než 2,6 miliardy Kč.

Výběr jednotlivých projektů, které budou prioritní a které naopak budou odsunuty na pozdější dobu, vždy vyvolává zcela pochopitelné politické třenice. Kdyby bylo na mně, absolutní prioritu získají investice, které pomohou navýšit počet obyvatel města, a tím také zvýšit komfort života pro všechny. Za každého nového občana by radnice získala z daní 14 555 Kč navíc.

K tomu potřebujeme mimo jiné konečně rozvíjet výstavbu silnice, která napojí Štěpnice na uherskohradištský obchvat. Potřebujeme dohodu s krajem, která vyřeší stávající situaci s pozemky v areálu nemocnice a nastartuje výstavbu nového bydlení. Zároveň musíme inovovat městskou hromadnou dopravu a vyřešit nedostatek

parkovacích míst i osud sportovní haly či chátrajícího zimního stadiu. V neposlední řadě nesmíme zapomínat na nutnost výstavby startovacích bytů pro mladé rodiny či dostupného bydlení pro seniory a také na zavedení souboru opatření, která by motivovala až 20 % těch, kteří žijí v Uherském Hradišti bez oficiálního trvalého bydliště, aby se stali plnohodnotnými obyvateli města.

Chci a budu věřit tomu, že v těchto prioritách najdeme dříve nebo později shodu s vládoucí koalicí. V současné chvíli jsem nemohl z výše popsaných důvodů zvednout ruku pro navržený rozpočet.

*Ing. Michal Dvouletý, MBA,
Napln pro Hradiště*

Park a skanzen Rochus

Více informací na www.skanzenrochus.cz nebo na www.facebook.com/Park.Rochus.

Skanzen Rochus letos vstupuje do páté návštěvnické sezóny

Skanzen Rochus v roce 2020 vstupuje do své páté sezóny. Expozici lidové architektury bude opět možné navštívit v rámci komentovaných prohlídek nebo lze přijít na některou z našich akcí, které jsou pro návštěvníky připraveny v průběhu celého roku a jsou zaměřeny především na tradice a lidovou kulturu Slovácka.

I letos mohou školy vybírat z řady výukových programů, v rámci kterých se dětem snažíme přiblížit život našich předků a jejich soužití s přírodou.

Aktuální informace najdete na webu www.skanzenrochus.cz nebo na facebooku Park a skanzen Rochus Uh. Hradiště.

Z Rochusu přejeme úspěšný start do nového roku a mnoho zdraví a pohody po celý rok! - MO -

Připravované akce v roce 2020:

15. února Slovácká zabijačka

20. března

Den otevřených dveří a větrání peřin

1. až 3. dubna

Od fašanku do Velikonoc (pro školy)

4. dubna

Od fašanku do Velikonoc (pro veřejnost)

22. a 23. dubna

Týden Země pro školy

1. května

Otevírání pastvin a stavění máje

4. a 5. června

Řemeslo má zlaté dno (pro školy)

6. a 7. června

Víkend památkových domků

12. června Rochus pod hvězdami

28. června

Letní filmová škola na Rochusu

16. srpna Pouť ke kapli sv. Rocha

12. září

Aj, ty svatý Rochu, daj nám vína trochu

13. září Návraty k lidové tradici

26. září Slovácký festival chutí a vůní

24. října Stromy pro Rochus

1. až 3. prosince

Adventní čas je tady zas (pro školy)

5. a 6. prosince

Adventní čas je tady zas (pro veřejnost)

19. prosince Radostná novina

26. prosince

Štěpánské koledování ve stodole

Návrat památného stromu

Mařatická oskeruše uschla, v jejím stínu už roste nová. Nebylo to ale vůbec snadné

V lokalitě Mařatických vinohradů, v místě zvaném Dlouhá hora, rostla po dobu 200 let vzácná ovocná dřevina jeřáb oskeruše (*Sorbus domestica*). Byla nezměnitelná s jakýmkoliv jiným stromem. Rostla samostatně na nepřehlédnutelném místě, s rozložitou korunou, výškou 12 metrů a obvodem kmene víc než 3 metry. Mařatická oskeruše, jak byl památný strom pojmenován, v roce 2018 uschla, ale přesto žije dál. Nadšencům se podařilo vypěstovat její potomky, z nich jeden roste poblíž původního stromu.

Mařatické vinohrady jsou zmiňovány již v 16. století, kdy je vlastnili hradišští měšťané. Od druhé poloviny 17. století zde lidé stavěli také vinné sklepy. Na konci 19. století, po napadení vinohradů révo-kazem, však sloužily budy a sklepy již spíše jako místo nedělních výletů občanů města. Právě při nich mohli lidé obdivovat Mařatickou oskeruši. Impozantní strom rostl přímo uprostřed velkého pole, všem na očích.

Nepřehlédnutelná dominanta

Pro svou mimořádnou estetickou a krajinářskou hodnotu byla dřevina v roce 2002 tehdejší Okresním úřadem v Uherském Hradišti, referátem životního prostředí, vyhlášena jako památný strom. Bylo zakázáno strom poškozovat, ničit a rušit v jeho přirozeném vývoji. Současně bylo vymezeno ochranné pásmo ve tvaru kruhu o poloměru 6 metrů, aby se dřevina zabezpečila před škodlivými vlivy z okolí. Hlavním zdrojem ohrožení byl provoz zemědělské techniky při obdělávání zemědělské půdy.

Mařatická oskeruše však v roce 2018 uschla. Stalo se tak nejspíše vlivem souběhu více faktorů, mohly na ni působit bakteriální a houbová onemocnění, nepříznivé klimatické podmínky a samozřejmě také vysoký věk. Ještě v témže roce zadal orgán ochrany přírody Městského úřadu Uherské Hradiště certifikovanému arboristovi provedení ořezu – redukce koruny stromu, aby dřevina byla pro své okolí více bezpečná. Ochrana památného stromu zůstala ponechána

s tím, že i suché „torzo“ ovocného stromu tvoří velmi důležitý biotop pro celou řadu živočišných i rostlinných druhů. Na trouchnivějícím dřevě je závislých mnoho vzácných druhů hmyzu. Navíc i suchý strom oskeruše zůstal dominantou okolní zemědělsky obhospodařované krajiny.

Komplikované roubování

Postupné hynutí Mařatické oskeruše nebylo lhostejné místnímu vinaři Vojtěchu Štěrbovi, proto v roce 2015 požádal Marii Benedíkovou z Výzkumného ústavu lesního hospodářství a myslivosti, výzkumné stanice Kunovice, která se specializuje mimo jiné na zachování genových zdrojů listnatých dřevin, o záchranu hynoucího stromu jeho vegetativním rozmnožením.

Na jaře 2016 odebrali odborníci ze stromu rouby, které naroubovali na semenáče oskeruše. Z pěti roubovaných oskeruší se však žádná neujala. Odběr zopakovali následující rok, a to už se ujaly dva stromky, ovšem jeden z nich v létě zanikl. Z přeživší oskeruše byly v roce 2019 odebrány boční větvičky k roubování a očkování. Současně jsou ve výzkumné stanici pěstovány ještě tři kusy tohoto mateřského stromu.

Po domluvě pana Štěrbý s orgánem ochrany přírody, s vlastníkem pozemku a také se základní organizací Českého svazu ochránců přírody Rochůs, která zajišťuje údržbu ochranného pásma tohoto památného stromu, byla loni 10. listopadu slavnostně vysazena přeživší naroubovaná oskeruše z roku 2016. Záměrem akce bylo, aby ve stínu

Oskeruše v původním stavu.

Oskeruše poté, co uschla.

postupně se rozpadajícího mateřského stromu mohl spokojeně odrůstat jeho potomek, který bude po další staletí dotvářet malebný krajinný ráz zdejší lokality a přinášet radost obyvatelům Mařatic i celého Uherského Hradiště. Tak jako tomu bylo dříve u památné Mařatické oskeruše.

Jan Krčma, SŽP
- JP -

Naše příroda

Mrštná lasice kolčava je nejmenší šelmou, která u nás žije

V přírodě naší země bývá uváděn výskyt 18 druhů šelem. Z původních, autochtonních, k nim patří hranostaj obecný, jezevec lesní, kočka divoká, kuna lesní, kuna skalní, lasice kolčava, liška obecná, medvěd hnědý, rys ostrovid, tchoř stepní, tchoř tmavý, vlk obecný a vydra říční. K nepůvodním, člověkem do České republiky zavlečeným, náleží mýval severní, norek americký, norek evropský, psík mývalovitý a šakal obecný.

U nás i v celé Evropě je nejmenší šelmou lasice kolčava (*Mustela nivalis*). Vyskytuje se poměrně hojně od nížin do hor. Vidět ji můžeme dokonce v úplném středu Uherského Hradiště, opakovaně se objevila například v areálu gymnázia za historickou novorenesanční budovou. Lasici kolčavu popsal pro vědecký svět roku 1766 švédský botanik a zoolog Carl Linné. V českém názvosloví ji najdeme též pod názvy lasice obecná, kolčava či kolčavka.

Pro lasici kolčavu je typické výrazné kolísání velikosti těla. Samičky jsou drobnější než samci, nejmenší z nich měří pouhých 15 cm. Právě ty byly dříve považovány za samostatný rod s názvem kolčavka. Největší samci dorůstají 28 cm, svou délkou připomínají blízce příbuzného hranostaje (*Mustela erminea*). Hmotnost kolčav se pohybuje v rozmezí 45 až 160 gramů.

Drobné štíhlé nesmírně pohyblivé a inteligentní šelmičky s heboučkou krátkou srstí jsou pěkně zbarvené. Větší část hlavy s korálkově černými očima a čumáčkem lemovaným dlouhými světlými vousky je světle hnědá až rezavě hnědá. Stejný odstín mají také záda, boky, přední a boční část končetin i úplně celý ocásek. Brada, krk, hrudník, břicho a vnitřní části nožiček jsou nápadně bílé. Asi 0,5 % populace, především z hor, se na zimu „převléká“ do čistě bílého šatu. Pak se podobá hranostaji, který však má celoročně konec ocásku černý. Změna letní barvy na zimní je běžná u kolčav z Alp a z polárních oblastí.

Foto: Keven Law

Pro život si lasice kolčava vybírá suché prostředí. Líbí se jí v blízkosti polí členěných mezemi s remízky, v zahradách, sadech i u lidských obydlí, nezamlouvají se jí rozsáhlé lesy. Žije samotářsky, společnost opačného pohlaví vyhledává jen v době páření. Březí samička se ukrývá v dutinách stromů, různých škvírách, v prázdných norách jiných zvířat v zemi, v hromadách dřeva, kamení a dokonce i v kůlnách či na půdách zejména vesnických stavení. Mláďata se narodí po 30 až 35 dnech, ve vrhu jich bývá od tří do šesti. Podobně jako u jiných šelem jsou slepá a zcela odkázána na péči matky, která je kojí více než 30 dní. Ke konci druhého měsíce se postupně učí lovu a ve třech měsících od narození začínají žít samostatně. Až 75 % z nich bohužel uhynie v průběhu prvního roku života. V přírodě jsou jedinci ve věku nad tři roky vzácní. V zajetí a při dobré péči je doba dožití podstatně delší, dosahuje 7 až 10 let.

Lasice kolčava je pro člověka užitečná, protože 83 % její potravy tvoří

hraboši, myši, další drobní hlodavci či hmyzožravci (rejsci). Asi 5 % připadá na ulovené ptáky včetně malého mláďete bažanta či koroptve, což pochopitelně netěší myslivce. 4 % potravy zastupují plazi a obojživelníci a zbytek představuje hmyz, vajíčka ptáků či drobné mláďe většího savce (potkana, veverky, králíka, zajíce).

Protože je nevelká, sama se stává kořistí dravých ptáků, sov či lišek. V dřívějších dobách ji záměrně zabýjeli i lidé, kteří se zcela mylně domnívali, že dokáže zakousnout i mnohonásobně větší zvíře velikosti jehněte a vysát mu krev. Má-li dostatek potravních zdrojů, loví více, než spotřebuje, dělá si zásoby. Lasičky si navzájem vymezují svá teritoria, která mají nejčastěji rozlohu 1 až 5 hektarů, někdy je uváděno i více než 25 ha.

Na světě najdeme areál rozšíření lasice kolčavy v mírném i polárním pásu Evropy, Asie, Severní Ameriky a též na severu Alžírsko a Maroka.

Mgr. Hana Baroušová

T. J. Sokol

Ze cvičebních hodin se vracíme nabití pozitivní energií, shodují se sokolky

Přestože je v našem městě bohatá nabídka nejrůznějších cvičení pro ženy, dvacítká členek sokolského oddílu bodystylingu by „to své“ cvičení rozhodně neměnila. Ačkoli tento oddíl, založený v roce 2012, patří v hradištském Sokole ke služebně nejmladším, vybudoval si za krátkou dobu své existence pevnou a věrnou členskou základnu.

Velký podíl na tom má vedoucí oddílu, Mgr. Zuzana Kohoutová, která sestavuje náplň hodin a předcvičuje. „Podmínkou je, aby bylo cvičení pro tělo zdravé a skladba hodiny vyvážená,“ říká Zuzana Kohoutová, držitelka osvědčení Aerobic & Group Fitness Instructor s mezinárodní platností. Aerobiku se jako koníčku věnuje už od svých studentských let a jejím profesionálním vzorem byla Olga Šípková.

„Na začátku hodiny zařazujeme taneční formy aerobiku, následuje formování svalových partií s využitím stepů, gumiček a overballů, kdy střídáme statické a dynamické posilování. Během cvičení kontroluji správné provedení cviků i dýchání,“ vysvětluje Zuzana Kohoutová. „Závěrečných deset minut věnujeme strečinku, ať tělo nebolí,“ dodává. Aby hodiny

nebyly jednotvárné, střídají se cvičební pomůcky. Předloňskou sezónu cvičily členky oddílu s gymbally a letos se lektorka chystá nově zařadit balanční podložky bosu.

Kvalitní a pestré cvičení je důležitým, nikoli však jediným důvodem, proč si cvičenky svůj oddíl tak chválí. „Sešel se tady výborný kolektiv. Za těch pár let se z nás staly kamarádky a rády se potkáváme i mimo tělocvičnu,“ popisuje Markéta. Kromě letních i zimních výletů do přírody či za kulturou se sokolky z bodystylingu aktivně účastní i sokolských akcí.

Heslo „ve zdravém těle zdravý duch“ pro ně rozhodně nejsou jen prázdná slova a Sokol pro ně není jen cvičení, ale i životní styl. „Pozitivní energie party, která se v našem cvičení setkává, je silná. Proto přijdeme cvičit, i když se nám třeba nechce. Máme zkušenost, že to má smysl – nebudou nás bolet záda a domů se vrátíme nabití pozitivní energií,“ shodují se členky oddílu.

Pokud by někdo o těchto slovech pochyboval, může se každé pondělí a středu od osmi do devíti hodin v sokolovně přesvědčit, že to skutečně funguje.

Mgr. Iva Mráčková

Ornitologové sčítají ptáky, zapojte se také

Od ledna 2019 probíhá pod hlavičkou České společnosti ornitologické sčítání ptáků (nejen) na krmítkách. Program nazvaný Ptačí hodinka je určený všem zájemcům o přírodu a ptačí dění v jejich okolí. Zúčastnit se může úplně každý bez předchozích zkušeností. Podrobnosti jsou na webu ptacihodinka.birdlife.cz.

Akce se koná 10. až 12. ledna 2020. Pozorování probíhá přesně po dobu jedné hodiny na místě, kam létají ptáci (krmítka, skupina keřů v parku

a podobně). Konkrétní místo i čas zahájení pozorování si zájemce vybírá sám. U každého druhu zapisuje vždy nejvyšší počet jedinců spatřených najednou.

Pozorování je nejjednodušší předat ornitologům v elektronické podobě, podrobnosti jsou také na výše uvedeném webu. Na stránkách jsou i návody k určování ptáků.

První ročník akce probíhal 4. až 6. ledna 2019. V celé republice se zapojilo přes 14 tisíc lidí. - HB -

Kronika

Společenské události

Jubilanti

1. 11. 1934	Eliška Šprochová
4. 11. 1934	Františka Panáčková
5. 11. 1929	Drahomíra Drlíková
5. 11. 1939	Štěpán Daněk
6. 11. 1939	Štěpánka Ottingerová
9. 11. 1944	Zdeněk Habarta
15. 11. 1934	Jaroslava Droppová
16. 11. 1929	Adéla Machovská
16. 11. 1944	Olga Zákrejsová
17. 11. 1939	Vlasta Frýzová
17. 11. 1944	Stanislav Kaňa
21. 11. 1944	Ludmila Kaňová
22. 11. 1939	Stanislav Hrotek
27. 11. 1927	Jarmila Melchertová
27. 11. 1929	Ludmila Zdílnová
27. 11. 1944	Marie Kynclová
28. 11. 1934	Marie Gronosová

Narodili se

Šimon Chabičovský	10. 2. 2019
Dorote Marie Knapová	18. 3. 2019
Viktorie Havlová	7. 6. 2019
Eliška Parýzková	15. 8. 2019
Tobiáš Kresta	22. 9. 2019
Petr Pololáník	29. 9. 2019
Ariana Burešová	8. 10. 2019
Viktorie Zlatá	12. 10. 2019
Mikuláš Janča	13. 10. 2019
Dominik Norek	29. 11. 2019
Rozálie Podhajská	2. 12. 2019

Vážení rodiče, pokud máte zájem o **vítání dětí na radnici**, je třeba vyplnit dotazník, který získáte na Městském úřadě.

Dotazník, který dostali poštou, musí vyplnit a odevzdat také **jubilanti**, kteří mají zájem o zveřejnění ve Zpravodaji. S poskytnutými informacemi město nakládá v souladu se zákonem.

Kulturní tipy | Sudoku | Sport

čtvrtek 2. 1., 19.30 hod. **Reduta**
 CYKLUS MUSICA: NOVOROČNÍ KONCERT
 S PŘÍPITKEM STAROSTY MĚSTA

VSTUPNÉ: 110 Kč (MIMO PŘEDPLATNÉ)
 sobota 4. 1., 19.00 hod. **Klub kultury**
 VÁCLAV NECKAŘ A BACILY NÁHRADNÍ TERMÍN
 VSTUPENKY ZAKOUPENÉ NA LISTOPADOVÝ
 KONCERT JSOU PLATNÉ.
 VSTUPNÉ: 490 Kč, 470 Kč A 450 Kč
 neděle 12. 1., 15.00 hod. **KD Vésky**

DĚTSKÝ KARNEVAL VE VĚSKÁCH
 VSTUPNÉ: DĚTI ZDARMA, DOSPĚLÍ 50 Kč
 čtvrtek 16. 1., 19.30 hod. **Reduta**
 CYKLUS JAZZ: MARTIN BRUNNER QUARTET

VSTUPNÉ: 110 Kč (MIMO PŘEDPLATNÉ)
 pátek 17. 1., 19.00 hod. **KD Vésky**
 DIVADELNÍ PÁTKY VE VĚSKÁCH
 BIOMATKA ANEB BĚŽ DO ŘITI S KUSKUSEM
 VSTUPNÉ: 120 Kč (A3V POLOVIC)
 sobota 18. 1., 19.30 hod. **Klub kultury**
 XXIX. REPREZENTAČNÍ PLES
 MĚSTA UHERSKÉ HRADIŠTĚ
 VSTUPNÉ: 600 Kč

pátek 24. 1., 19.30 hod. **Klub kultury**
 PLES STŘEDOŠKOLÁKŮ
 VSTUPNÉ: 200 Kč A 180 Kč (BEZ MÍSTA)
 sobota 25. 1., 19.30 hod. **KD Míkovice**
 V. REPREZENTAČNÍ PLES MÍKOVIC
 VSTUPNÉ: 150 Kč
 sobota 1. 2., 19.30 hod. **Klub kultury**
 PLES 30 PLUS VSTUPNÉ: 200 Kč

LEHKÉ

	4	2	5	8			
7				2	1		
	1	3			4	2	6
						5	9
	2			5			1
3	7						
	6	9	2			5	7
			9	7			6
			8		6	9	3

STŘEDNĚ TĚŽKÉ

			5				2
		3					9
5		1		8	2	6	
	3				8	1	6
	8		1	4	6		3
7		6	2				4
		4	6	7		2	1
1						3	
9					1		

STŘEDNĚ TĚŽKÉ

			6			4	8	2
	1	2		4				
	6	8					9	
3			7	2				
2	5					7	9	
				8	9			4
	4					1	5	
				6		3	2	
8	2	1			5			

TĚŽKÉ

		9			8	1	7	
			7	6		9		2
			1				6	
	3		8		5		4	
		5				6		
	4		9		6		2	
	7				3			
3		8		2	9			
9	2	4				8		

Jak luštit sudoku: Vyplňte mřížku tak, aby každý řádek, každý sloupec i každý čtverec o 3x3 políčkách obsahoval čísla od jedné do devíti.

9	8	1	4	7	2	6	5	
7	1	6	2	5	8	9	3	
5	6	2	8	9	1	4	7	
1	2	9	5	6	4	7	8	
8	9	7	4	2	5	1	6	
6	4	7	5	1	8	9	3	
2	8	9	7	6	1	4	5	
8	9	7	4	2	5	1	6	
2	2	6	4	9	7	5	8	1
4	1	7	1	8	5	3	6	2

Fotbalisté Slovácka porazili Viktorii Plzeň. Letos již podruhé

Po senzačním podzimním vítězství 2:0 v Plzni předpokládali sázkaři jasné vítězství exmistra na Slovácku. Domácí celek však 7. prosince od začátku utkání šel za vítězstvím – již v šesté minutě vstřelil krásný gól obránce Petr Reinberk, těsně před koncem poločasu hosté po náhodné akci vyrovnali (branka byla napůl vlastní...), ale druhá půle už byla zcela v režii Slovácka. Tlak vyvrcholil v závěru, kdy se trefil mladý záložník Patrik

Helebrand. Ovace spoluhráčů i diváků si plně zasloužil, a to za výkon v zápase s Jabloncem. Slovácko se tak s 29 body pevně usadilo v klidném středu tabulky, blíž má ke skupině bojující o evropské poháry, kde figurovalo po skončení první poloviny soutěže. Postavení v tabulce může posílit ještě ziskem bodů v posledním předehrávaném utkání jarní části v Příbrami. Zimní příprava tak může probíhat v klidu. - MP -

Objev sezóny – dvacetiletý ofenzivní záložník Patrik Helebrand. Foto: Miroslav Potyka

XXIX. REPREZENTAČNÍ PLEŠ

MĚSTA
UHERSKÉ
HRADIŠTĚ

SLOVÁCKÝ KOMORNÍ ORCHESTR
THE BACKWARDS – BEATLES REVIVAL
TK ROKASO | HARAFICA
PARTY LEADERS

18. LEDNA
V 19.30 HODIN
KLUB KULTURY

Zpravodaj města Uherské Hradiště

Periodický tisk územního samosprávného celku.

Vydává: Město Uherské Hradiště, Masarykovo náměstí 19, 686 01 Uherské Hradiště, IČO: 00291471, registrační číslo – MK ČR E12068.

Realizace: Klub kultury Uherské Hradiště, IČO: 00092100. **Odpovědný redaktor:** Mgr. Pavel Stojar, tel. 734 580 104, e-mail: zpravodaj-uh@email.cz.

Redakce: Mgr. Markéta Macháčková a Bc. Tereza Bellanová. **Stálí spolupracovníci:** Mgr. MgA. Petra Baroňová, Mgr. Hana Baroušová, PhDr. Jaromíra Čoupková, Ing. Lenka Durdáková, Mgr. Radovan Jančář, Mgr. Josef Korvas, Jaromír Orel, Jan Pášma, Miroslav Potyka, Pavel Princ, PhDr. Blanka Rašticová, Blanka Šmejdovcová, Bc. Lada Vaňková.

Inzerce: Markéta Macháčková, tel. 572 430 426, e-mail: info@kkuh.cz.

Adresa redakce: Klub kultury, Masarykovo nám. 21, 686 01 Uherské Hradiště.

Sazba, fotografie a tiskové předlohy zpracovány Klubem kultury, tisk GRASPO CZ, a. s. Vychází v Uherském Hradišti 12krát ročně.

Podávání novinových zásilek povoleno Oblastní správou pošt v Brně, č. j. P/3-3819/92 ze dne 18. 11. 1992, reg. MK ČR E 12068